

ביצוע צווי הריסה מינהליים

כללי

1. מדור ביצוע צווי הריסה מינהליים, שבמחלקת מבצעים לשיפור הסביבה באגף שפ"ע (להלן – "המדור"), אחראי על הוצאה לפועל של צווי הריסה מינהליים ושל צווי הריסה שיפוטיים.
2. מבקרת העירייה בחנה במסגרת דוח ביקורת שערכה במהלך שנת 2006, את תהליך ביצוע צווי הריסה מינהליים במספר מקרים שדגמה, אל מול נוהל עירוני שהופץ בתאריך 1 בדצמבר 1993, ושהיה תקף לתקופה המבוקרת.
3. בעקבות דוח הביקורת ציין, בין היתר, ראש העירייה בהערות לדוח כי: "הנוהל העירוני 'הוצאת צווי הריסה מינהליים וביצועם' (מס' 303) יעודכן בהתאם להערות הביקורת".
4. הביקורת התמקדה גם הפעם, רק בשלב ביצוע צווי הריסה המינהליים (כלומר, לא נבדקו השלבים המוקדמים להוצאת הצו ולא השלבים המאוחרים יותר כגון, תהליך הדיווח אודות ביצוע ההריסה).

עבודת הביקורת

5. לצורך ביצוע עבודתה, ביצעה הביקורת בין היתר, את הפעולות הבאות:
 - א. דגימה של מספר תיקי צווי הריסה שבוצעו, בהם תויק חומר רלוונטי לביצוע הצו;
 - ב. עיון בחוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965 ובתקנות התכנון והבנייה תש"ל-1970. וכן בנהל החדש משנת 2009 "הוצאת צווי הריסה מינהליים וביצועם" (מס' נוהל 303) – להלן "הנוהל";
 - ג. איסוף וניתוח מסמכים ובסיסי מידע רלוונטיים;
 - ד. בדיקות שטח מדגמיות.
6. הביקורת נפגשה במסגרת עבודתה, בין היתר, עם בעלי התפקידים המפורטים להלן:

מנהל האגף, מנהל המחלקה דאז, רכז צווי הריסה ומשימות ואחד מעובדי המדור. עם מנהל המדור ששימש אז בתפקיד לא נפגשה הביקורת משום שהלה פרש מתפקידו באופן מידי מבלי שהביקורת הספיקה להיפגש עמו.
7. איסוף הממצאים לדוח הביקורת נערך במהלך החודשים מרץ 2012 ועד יולי 2012. התקופה שבוקרה היתה שנת 2011 ומחצית שנת 2012 (להלן התקופה המבוקרת).

רקע

8. סעיף 238א'(א) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, (להלן - "החוק"), קובע כדלהלן:
"הוקם בנין חורג, לרבות ללא היתר או בסטייה מהיתר או מתכנית, או הוחל בהקמתו של בנין כאמור, רשאי יושב ראש הועדה המקומית לצוות בכתב שהבניין, או אותו חלק ממנו שהוקם או הוחל בהקמתו ללא היתר או בסטייה מהיתר או מתכנית, ייהרס, יפורק או יסולק, ובלבד שהוגש לו תצהיר חתום ביד מהנדס הועדה המקומית או מהנדס הרשות המקומית או מהנדס אחר או אדריכל, שאחד מהם הסמיכו לכך..."
9. בתאריך 15 ביוני, 2009, נכנס לתוקף נוהל "הוצאת צווי הריסה מנהליים וביצועם" (מספר 303). הנוהל מפרט את דרכי הפעולה והתיאום בין הגורמים המוסמכים בעירייה, במסגרת הוצאת צו הריסה מנהלי וביצועו, לרבות בדיקת העובדות, הכנת המסמכים הנדרשים להוצאת הצו, הוצאת הצו, ההיערכות לביצועו וביצועו בפועל.
10. המדור מנה, נכון למועד עריכת הביקורת, מנהל מדור, שני מפקחים ועוזר מינהלי.

ממצאים

צווי הריסה מנהלי מס' 21/11

11. בכתובת הנ"ל בוצעה בנייה של קוסטרוקציה מתכת עם כיסוי מלוחות פח ללא היתר.
12. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של הבנייה החורגת עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 9/1/11, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה - ו. ז., הודעה על הגשת צו הריסה מנהלי, תצהיר מהנדס, תצלומי אויר וממצאי פענוחם.
- טופס החתמות לא נמצא פיזית בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 9/1/11 ועד 23/1/11.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "קיים טופס החתמות שבהמשך למעבר למערכת הממוחשבת סרוק ונמצא במערכת הממוחשבת. לא נדרשת הימצאותו של הטופס בתיק, נושא זה אינו מוזכר בנוהל 303."
- הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף כי בסעיף 8.3 בנוהל נקבע מפורשות – "המהנדס יכין תיק מסמכים לצו הריסה מנהלי אשר יכלול את המסמכים הבאים: (א)... (ט) טופס החתמות."

13. בתאריך 23/1/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0021/2011. בתאריך 1/2/11 בשעה 12:00 הודבק הצו. תצלום הצו המודבק מתוייך בתיק הצו.

הביקורת מציינת כי טופס "הדבקת הצו" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתמתו.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בנוהל 303 סעיף 11.2 רשום במפורש 'מיד לאחר ההדבקה – יצלם הקבלן את הצו המודבק, באופן שניתן יהיה לזהות בוודאות את הבניין, על התמונה ירשמו מועד שעת הצילום וקוד לזיהוי המצלם' ... מבדיקה שנערכה נמצא כי בכל הדבקות הצווים המוזמנות ע"י מחלקת מבצעים ישנם כל הפרטים הנדרשים כולל תמונה צבעונית ותאריך מוטבע על גבי התמונה. התמונה מאפשרת זיהוי המקום.

עפ"י הנוהל הקבלן המבצע הדבקות צווי הריסה מנהליים עבור עיריית ת"א מציינ את פרטי מדביק הצו ע"י מספר מוסכם, זאת עקב הצורך במניעת מצב בו תחשור אלימות כנגד עובדי הקבלן. מספרים אלו "מוצמדים" לעובדי הקבלן וניתן לשייך כל צו למדביק בפועל. מצ"ב הרשימה של קוד הזיהוי ושמות המדביקים – עובדי הקבלן.

חשוב לציין כי הנושא מוסכם על השירות המשפטי ומבחינתם כל עוד ניתן להמציא את המדביק לצורך מתן תצהיר אין כל בעייתיות ואין צורך לחשוף את המדביק שלא לצורך."

הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף כי בטופס "הדבקת הצו" שנמצא בתיק, אין חתימה של המדביק/מוסר הצו בנוסף לציון קוד המצלם. תוספת חתימה לצד ציון קוד המצלם הייתה מאפשרת לדעת הביקורת לזהותו טוב יותר, ולאמת במידת הצורך את ביצוע ההדבקה בפועל מול המבצע.

14. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע."

בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יוודאו נציגי אגף שפ"ע שיפור פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו."

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בנוהל מס' 303 סעיף 4.8 נאמר ש'מנהל מחלקת מבצעים – יבצע סיור הכנה בהשתתפות המשטרה וגורמי עירייה נוספים על פי הצורך'. מנהל המחלקה יבצע סיור עפ"י הצורך ולפי שיקול דעתו.

בהמשך לבדיקה חוזרת שנערכה מול נתוני התיק לא היה נדרש בצו זה סיור הכנה (תמונות מפיקוח בניה ברורות, תשריט ברור ודרך גישה נוחה) לפיכך הוחלט כי אין צורך בסיור וזאת עפ"י סעיף 4.8 בנוהל 303."

הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף, כי בסעיף 4.8 בנוהל נקבע כי במסגרת סמכותו של מנהל מחלקת מבצעים הוא – "יבצע סיור הכנה בהשתתפות המשטרה וגורמי עירייה נוספים על פי הצורך". הביקורת מציינת כי כפי שמפורט בהמשך הנוהל בסעיף 11.3, קיימת חובה על פי

- הנוהל לבצע סיור הכנה, ועל פי הצורך יש להזמין גורמים נוספים שיתלוו לסיור (בנוסף למשטרה, לנציגי אגף שפ"ע ולקבלן). פרשנות מנהל האגף כי יש לבצע סיור "עפ"י הצורך ולפי שיקול דעתו", איננה מתיישבת לדעת הביקורת עם הוראת סעיף 11.3 לנוהל.
- עוד יצויין כי במקרה זה, כפי שמפורט להלן, לאחר שהצוות התייצב עם הקבלן ועם המשטרה, החליט מנהל המדור לתת אורכה לבעלים לבצע את ההריסה בעצמו. לדעת הביקורת, לו היה מתבצע סיור מוקדם, היה ניתן כבר אז בעת הסיור, לסכם עם הבעלים שיבצע הריסה בעצמו, ובכך לחסוך התייצבות מיותרת עם הקבלן ושאר הצוות, שחייבה תשלום כספי לקבלן.
15. בתאריך 26/01/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע צו ההריסה הנ"ל.
16. ביצוע הצו נכלל במסגרת סידור העבודה השבועי, החל מ- 6/2/11 ועד 12/2/11.
17. על פי מזכר שכתב מנהל מדור הריסות דאז, בתאריך 7/2/11 למנהל המחלקה דאז, עולה כי צוות הריסה התייצב במקום עם הפקח ד. ט. בליווי משטרה, אולם הצוות לא ביצע הריסה היות והוא (מנהל המדור דאז), הסכים להיענות לבקשת הבעלים לבצע ההריסה בעצמו – "החלטתי לתת לא (שגיאה במקור) זמן נוסף והצוות עזב את המקום".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מנהל המדור לא נתן אישור לעכב את ביצוע הצו מעבר למועד הקבוע בחוק. נוהל 303 סעיף 13 מתייחס למתן עיכובים מעבר למועד שנקבע בחוק. עפ"י שיקול דעתו של מנהל המדור (כפי שעולה מהמזכר) וזאת בתוך מסגרת הזמן שנקבעה עפ"י חוק, ניתנה אפשרות לבעלים לבצע את הצו בעצמו. בגין התייצבות הקבלן בתאריך זה שולמה התייצבות שעלותה כמחצית ממחיר ההריסה. בסופו של דבר הבעלים ביצע וכך נחסכה לעירייה עלות של מנוף וקומפלט הריסה. חשוב לציין שאם המפקח ד. ט. היה פועל עפ"י ההנחיות היו נחסכות לעירייה עוד הוצאות כגון התייצבות שהייתה מיותרת".
- הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף, כי בנוהל 303 לא ניתנה כל סמכות לאף גורם עירוני להשהות את ביצוע הצו או להפסיקו. סעיף 13 בנוהל מדגיש כי כוונת הבעלים להגיש בקשה לבית המשפט לעיכוב הצו או לעיכוב ביצועו, לא תהווה עילה להשהיית ביצוע הצו.
- מתן אורכה לבעלים לבצע את ההריסה בעצמו (גם אם היא בתוך פרק הזמן לביצוע הצו), לאחר שעובדי עירייה התייצבו במקום בליווי משטרה והקבלן, מהווה התנהלות לקויה ובזבוז משאבים עירוניים. כמו כן, העובדה שבמקרה זה הבעלים ביצע בסופו של דבר את ההריסה בעצמו, אין בה כדי להוסיף או לגרוע דבר מחומרת העניין.
18. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי כשהגיעו למקום בתאריך 7/2/11, פגשו באישה שמסרה כי בעלה איננו. בטלפון מסר הבעל למפקח ד. ט. כי סיכם עם מנהל המדור דאז כי הצו לא יבוצע, שכן ביום העוקב הוא אמור להיפגש עם ש. ת. מנהל האגף לרישוי ופיקוח על הבנייה דאז. עוד מסר הבעל

- למפקח ד.ט. כי סיכם עם ד. מנהל המדור דאז, שבמידה ולא יגיע להבנות עם ש. ה., הוא יקבל אורכה נוספת של 30 יום.
- בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על דיווח בע"פ ובדיעבד וללא תיעוד בכתב של המפקח ד.ט. כנדרש בתוקף תפקידו כמפקח".
19. הביקורת מציינת כי על פי הנוהל ניתן לעכב ביצוע צו הריסה מנהלי רק אם מתקבלת החלטה של בית משפט המורה על כך. כמו כן, על פי הנוהל: "כוונה להגיש בקשה לבית המשפט לעיכוב הצו או בקשה לעיכוב ביצועו של צו הריסה מינהלי, לא תהווה עילה להשהיית ביצוע הצו או הפסקתו".
- הביקורת מציינת כי בנוהל לא נקבעו אפשרויות אחרות לעיכוב הצו לרבות בשל בקשת הבעלים.
20. בגין ההתייצבות בתאריך 7/2/11, חוייבה העירייה לשלם לקבלן "י." סך של 778 ₪ + מע"מ (902.48 כולל מע"מ).
21. על פי מסמך יומן עבודה עולה כי הקבלן התייצב פעם נוספת בתאריך 10/2/11 במקום אך לא ביצע את ההריסה. בגין ההתייצבות בתאריך 10/2/11, חוייבה העירייה לשלם לקבלן "י." סך של 778 ₪ + מע"מ (902.48 כולל מע"מ).
- בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "התשלום בגין התייצבות נוספת נבע מאי ציות להנחיות שניתנו למפקח ד.ט. ממנהלו הישיר מר ד.ב..".
22. במזכר שכתב מנהל מדור הריסות דאז, בתאריך 10/2/11, למנהל המחלקה דאז, ציין הלה כי המפקח ד.ט., התבקש על ידיו רק לבדוק אם הבעלים ביצע את הצו. לטענתו, המפקח ד.ט., החליט על דעת עצמו כי יש צורך להזמין את צוות ההריסה, ועל פי הוראה שלו הצוות עזב את המקום. כתוצאה מכך, יש לשלם לצוות ההריסה בגין התייצבות.
- בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "הטענה בבסיסה נכונה אך הטעות בהתייצבות זו נגרמה עקב שיקול דעת מוטעה והפרת הוראות מפורשות של מנהל המדור דאז ע"י המפקח ד.ט.. אי לכך נאלצה העירייה לשלם לקבלן התייצבות. המלצת האגף לבצע תחקיר סעיף זה מול הגורם שהפך את ההוראות, המפקח ד.ט..".
23. המפקח ד.ט. מסר לביקורת כי בתאריך 10/2/11 קיבל לבצע שלושה צווים שבהם כלול צו זה. ד.ט. ביקש להתחיל בכתובת שלגביה קיים הצו שבנדון, אולם מנהל המדור דאז הורה לו להתחיל קודם עם שני הצווים האחרים. לכשסיים ד.ט. לבצע את שני הצווים האחרים (לדבריו, צו אחד בוצע ולשני ניתנה אורכה לבעלים ע"י המשטרה), מסר לו מנהל המדור דאז שלא להגיע לכתובת שלגביה קיים הצו שבנדון. לשאלת ד.ט. מדוע, שהרי יש לו צוות (לרבות מנוף) וליווי משטרה, מסר מנהל המדור דאז ללא כל הסבר, שלא להגיע למקום.
- בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "אין כל תיעוד בכתובים בתיק לדבריו של המפקח ד.ט. אולם במפורש קיימים מזכרים של מנהל מדור הריסות ד.ב. אשר מעידים על כך שהוא ביקש מהמפקח ד.ט. להגיע ללא משטרה וללא צוות על מנת

- שיבדוק אם הבעלים ביצע את הצו וזאת כדי לחסוך בהוצאות התייצבות. לצערנו המפקח ד. מ. לא הקשיב ובזבז כספי ציבור לשווא."
- הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף, כי ממכתב שכתב מנהל מדור ההריסות דאז, בתאריך 13/2/11 למפקח ד. ט. עולה כי הוא (מנהל המדור דאז), "הנחה את הקבלן והמשטרה להתחיל את הצו ברח' הבעלים 25 ולא בצווים אחרים מכיוון שידע כי שני הצווים האחרים עלולים להיות מעוכבים" (הדגשה לא במקור).
- הסבר זה של מנהל המדור דאז, אשר תועד בכתובים, סותר את התייחסות מנהל האגף לטיטות הממצאים לפיה, התבקש המפקח להגיע ללא משטרה וללא צוות על מנת לבדוק אם הבעלים ביצע את הצו.
24. בתאריך 10/2/11 כתב היועמ"ש לעירייה, למשטרת ישראל כי: "לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה."
25. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי בתאריך 14/2/11 ביקש לבצע את הצו הנ"ל, אולם שוב מנהל המדור דאז מנע ממנו לעשות כן. המפקח ד.ט. הדגיש בפני הביקורת כי בעת שביקש לבצע הצו הנ"ל הוא היה מצוי בקרבת מקום בליווי משטרה וצוות הריסה.
26. במזכר שכתב מנהל מדור הריסות דאז, בתאריך 20/2/11 למנהל המחלקה דאז, ציין הלה כי הוא התייצב במקום לבדיקת הצו, והוא בוצע על ידי הבעלים.
- הביקורת מציינת כי המועד האחרון לביצוע הצו היה 21/2/11.
27. בתיק הצו, קיים טופס "ביצוע צו הריסה" נושא תאריך 20/2/11. בטופס זה מצויין כי הצו בוצע על ידי הבעלים. על טופס זה חתומים מנהל מדור הריסות ומנהל המחלקה למבצעים לשיפור הסביבה.
28. **סיכום הממצאים החריגים:** לא בוצע סיור הכנה כקבוע בנוהל, מנהל מדור הריסות הורה בניגוד לנוהל העירוני ובחריגה מסמכות, לעכב את ביצוע הצו, למרות שביצוע הצו נכלל במסגרת תכנית העבודה, למרות שלא התקבלה כל החלטה מבית משפט לעכב הצו (קיים אישור מהיועמ"ש), ולמרות שהמפקח התייצב ביחד עם הקבלן והמשטרה פעמיים במקום, בתוך פרק הזמן שנקבע לביצוע הצו.
- העירייה נדרשה לשלם פעמיים על התייצבויות מיותרות, הסתכנה באי ביצוע הצו בתוך מניין הימים הקבוע בחוק. כמו כן, התנהלות זו גורמת לעומס עבודה מיותר על המדור ולבזבוז זמן עבודה של כ"א עירוני.
- בהתייחסותו לטיטות הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "סיורי הכנה מבוצעים בהתאם לנוהל ועפ"י שיקול דעת המנהל. מנהל מדור הריסות פעל בכפוף לנוהל העירוני ובכפוף לסמכותו.

מנהל המדור פעל בהתאם לתוכנית העבודה ובכפוף להחלטת ביהמ"ש. הביצוע הראשון נדחה לאור שיקול דעתו שנבע מתוך רצון לחסוך בהוצאות כספיות ומתן אפשרות לבעלים ביצוע הצו בתוך פרק הזמן שהוגדר בחוק.

העירייה שילמה דמי התייצבות כאשר הביצוע השני נעשה ע"י המפקח ד. מ. וללא אישור המנהל הממונה, ולמרות זאת עדיין ישנו חסכון כספי.

חשוב להדגיש כי הצו בוצע במלואו עפ"י הנוהל ועפ"י חוק ובתקופת הזמן המוגדרת בחוק.

הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף, כי סיורי הכנה הינם כאמור חובה על פי הנוהל ואין הם עניין לשיקול דעת. לדעת הביקורת, יש בסיורי הכנה בין היתר, כדי לחסוך עלויות התייצבות מיותרות. כמו כן, כפי שמציינת הביקורת לעיל, ההוראה לעכב הצו הייתה בניגוד לנוהל העירוני ובחריגה מסמכות.

עוד מציינת הביקורת כי מנהל המדור דאז, בחר להתייצב לבדו, רק יום אחד לפני המועד האחרון לביצוע הצו, (לאחר שכאמור ביצוע הצו נדחה פעמיים) על מנת לוודא כי הצו אכן בוצע על ידי הבעלים.

צו הריסה מנהלי מס' 265/11

29. בכתובת הב"ל, נבנה מבנה חדש חד קומתי, בין התאריכים 11/4/11 ל- 27/4/11. המבנה נבנה בתוך מתחם מגודר.

30. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של הבנייה החורגת עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 5/5/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה – א. א., הודעה על הגשת צו הריסה מנהלי 0265-2011, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא פיזית בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.

לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 8/5/11 ועד 25/5/11.

התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.

31. בתאריך 25/5/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0265-2011.

32. בתאריך 30/5/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע צו ההריסה הנ"ל. מועד אחרון לביצוע הצו, כפי שצויין בפניו היה 23/6/11.

33. בתאריך 31.5.11 בשעה 10:30 הודבק הצו. תצלום הצו המודבק מתויק בתיק הצו.

הביקורת מציינת כי טופס "הדבקת הצו" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתמתו.

- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
34. הבעלים פנה לביהמ"ש בתאריך 6/6/11. בתאריך 9/6/11 שלחה ע. תובע מהמחלקה הפלילית מייל למנהל המחלקה ולמנהל המדור דאז, שבו היא מודיעה להם כי הצו הנ"ל עוכב עד להחלטה אחרת.
35. בתאריך 25/7/11 נשלחה באמצעות המייל הודעה על כך שהצו הנ"ל אושר על ידי ביהמ"ש בתאריך 17/7/11. מועד ביצוע החל מ- 1/8/11 ועד ל- 30/8/11.
36. בתאריך 11/8/11 עוכב הצו ע"י ביהמ"ש עד לדיון בבקשה. בתאריך 23/8/11 נשלחה הודעה מע.תובע מהשירות המשפטי לכל הגורמים העירוניים הרלוונטיים כי **"ביצוע הצו מעוכב עד להחלטה אחרת."**
37. בתאריך 13/12/11 נשלחה באמצעות המייל הודעה על כך שהצו הנ"ל אושר על ידי ביהמ"ש בתאריך 21/11/11. מועד ביצוע החל מ- 5/12/11 ועד ל- 3/1/12.
38. בתאריך 14/12/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע צו ההריסה הנ"ל. מועד אחרון לביצוע הצו, כפי שצויין בפניה הוא 3/1/12.
39. בתאריך 1/1/12 כתב היועמ"ש לעירייה, למשטרת ישראל כי: **"לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה."**
40. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל **"נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע."**
- בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור **"יוודאו נציגי אגף שיפור פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו."**
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
41. בתאריך 1.1.12 התייצב מנהל המדור דאז עם הקבלן והמשטרה במקום. הריסה לא בוצעה. במזכר שרשם מנהל המדור דאז ציין: **"התייצבתי במקום עם צוות הריסה ובליווי משטרת יפתח. הבעלים קיבל זמן מהשומר א. א. בכדי להגיע לביהמ"ש. עזבנו את המקום."**
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: **"לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרה ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר. כמו כן כל נסיונות הנהלת האגף והשרות המשפטי לשנוח את החלטת המשטרה בנושא האמור הועלו בתווה. יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה הביצוע לא חורג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש."**

42. על פי הנוהל ניתן לעכב ביצוע צו הריסה מנהלי רק אם מתקבלת החלטה של בית משפט המורה על כך. כמו כן, על פי הנוהל: "כוונה להגיש בקשה לבית המשפט לעיכוב הצו או בקשה לעיכוב ביצועו של צו הריסה מינהלי, לא תהווה עילה להשהיית ביצוע הצו או הפסקתו".
- הביקורת מציינת כי בנוהל לא נקבעו אפשרויות אחרות לעיכוב הצו לרבות בשל בקשת הבעלים. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "חשוב לציין כי הנושא של עיכובי המשטרה ידוע גם בשרות המשפטי העירוני וגם בהנהלת העירייה וכל הניסיונות לשנות זאת הועלו בתוהו".
43. בגין ההתייחסות הנ"ל של הקבלן, שילמה העירייה לקבלן "נ." סך של 969.71 ₪ כולל מע"מ. בכל אחד מהתאריכים 2/1/12 – 3/1/12 כתב היועמ"ש לעירייה, למשטרת ישראל כי: "לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "כאשר הקבלן מגיע עם צוות לביצוע ההריסה, אנו מחוייבים על פי המכרז לשלם התייחסות".
44. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי בתאריך 3/1/12 הגיע למקום על מנת לבצע הצו, לאחר שקיבל הנחיות ממנהל המדור דאז מה צריך להרוס - רק את הגג והקירות הפנימיים. המפקח ד. ט. ביקש ממנו להעלות הדברים על הכתב - במזכר. בתגובה מסר לו מנהל המדור דאז, כי הוא עסוק אך לכשיחזור ימסור לו מזכר כתוב. המפקח ד. ט. ביצע הצו בכפוף להוראות מנהל המדור דאז אולם כשחזר ביקש ממנו מנהל המדור דאז לסגור את הצו ולא מסר לו שום מזכר. המפקח ד. ט. סרב לסגור הצו משום שהצו לא בוצע במלואו וכן משום שמנהל המדור דאז סרב לתת לו מזכר שבו הוא מאשר ביצוע חלקי. המפקח ד. ט. הגיש למנהל המדור דאז את התיק עם התמונות. עוד ציין המפקח ד. ט. לביקורת כי במהלך ביצוע הצו הנ"ל לא היה ליווי משטרה במקום.
- הביקורת מציינת כי התייחסות ללא ליווי משטרה לשם ביצוע הריסה, נוגדת את הוראות הנוהל העירוני 303.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על עדות שאין לה סימוכין בכתובים ולכן לא ניתן להתייחס".
- הביקורת מציינת כי התייחסות מנהל האגף לסעיף 48 להלן, מאשרת כי בוצעה הריסה חלקית כפי שמסר לביקורת המפקח ד. ט.
45. בתאריך 3/1/12 (המועד האחרון לביצוע הצו) כתב מפקח על קבלנים, ש. ז. מכתב למחלקה הפלילית, בו הוא מבקש לקבל אורכה של 6 ימים נוספים בשל מורכבותו של הצו.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בצווי הריסה מורכבים כאשר מתחילה העבודה ואנו רואים שהיא תימשך מעבר ליום אחד אנו מבקשים אורכה של כמה ימים נוספים על מנת לסיים את ביצועו של הצו".
46. בתאריך 04/01/12 האריכה המחלקה הפלילית את מועד ביצוע הצו עד לתאריך 10/1/12.

47. בתאריך 8/1/12 כתב היועמ"ש לעירייה, למשרתת ישראל כי: "לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה."
48. בתאריך 8/1/12 כתב מנהל מדור הריסות דאז למנהל המחלקה דאז מזכר, בו ציין כי התייצב ביום זה עם צוות הריסה ללא ליווי משטרה. לאור חלוקי דעות עם הבעלים לא בוצע הצו והצוות עזב את המקום. כמו כן ציין, כי בכוונתו להתייצב למחרת עם המשטרה להמשך ביצוע הצו. הביקורת מציינת שוב כי התייצבות ללא ליווי משטרה לשם ביצוע הריסה, נוגדת את הוראות הנוהל העירוני 303.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "עפ"י שיקול דעתו של מנהל המדור דאז ניתן היה לבצע את ההריסה ללא סיוע משטרה וזאת למרות שבנוהל 303 סעיף 16.1 נרשם כלהלן: 'בשעת ביצוע הצו יהיו נוכחים 'שוטרי משטרת ישראל'. חשוב לציין כי בצווים בהם מתייצבת המשטרה ומדובר בצו שנמשך מספר ימי עבודה, לאחר שהמשטרה רואה שאין חשש לאלימות, משאירה המשטרה את צוות ההריסה עם המפקח לבצע את ההריסה ללא כל סיוע. במקרה זה החלה ההריסה בתאריך 3.1.12 ובהתאם לתמונות בתיק ניתן לראות שנהרסו קירות פנימיים ותקרה שלמה ונגרם הרס גדול. כאשר בתאריך ה- 8.1.12 הגיע מנהל המדור דאז, להמשיך את ההריסה. עקב חילוקי דעות בין מנהל מדור הריסות ד. ב. לבעלים והיות שהמשטרה לא נכחה במקום (כמצוין לעיל), נאלץ מנהל מדור הריסות ד. ב. לעזוב את המקום ועל כן העביר דיווח בכתב מתאריך 8.1.12 למנהל המחלקה דאז. כפי שניתן לקבוע בדיעבד שיקול הדעת היה מוטעה."
49. המפקח ד. ט., מסר לביקורת כי שמע את מנהל המדור דאז משוחח עם הבעלים. במסגרת אותה שיחה אמר הבעלים כי סיכם עמו דברים בנוגע להריסה. מנהל המדור דאז מסר שא. ה., רכז בהנדסה הורה לו לבצע את מה שכתוב בצו. הבעלים החל לצעוק וסילק אותם מהמקום. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "הסעיף נוגד את המזכרים המופיעים בתיק בהם ציין מנהל מדור הריסות ד. ב. כי משיחה עם א. א. סוכם כי קירות משותפים לא ייהרסו. חשוב לציין שלמרות שהמפקח ד. ט. מסר שעמם דברים, לא ציין זאת האחרון בשום מזכר בתיק, כפי שעליו היה לפעול ולרשום. כמו כן מנהל המדור לא נתן אישור לעכב את ביצוע הצו מעבר למועד הקבוע בחוק. נוהל 303 סעיף 13 מתייחס למתן עיכובים מעבר למועד שנקבע בחוק. עפ"י שיקול דעתו של מנהל המדור (כפי שעולה מהמזכר) וזאת בתוך מסגרת הזמן שנקבע עפ"י החוק ניתנה אפשרות לבעלים לבצע את הצו בעצמו. בגין התייצבות הקבלן בתאריך זה שולמה התייצבות."
50. בגין ההתייצבות הנ"ל של הקבלן, שילמה העירייה לקבלן נ. עבור "התייצבות קטנה" בסך 786.7 ש"ח לא כולל מע"מ.
51. בתאריך 9/1/12 כתב היועמ"ש לעירייה, למשרתת ישראל כי: "לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה."

52. בתאריך 9/1/12 כתב מנהל מדור הריסות דאז למנהל המחלקה דאז מזכר, בו ציין כי התייצב ביום זה עם צוות הריסה ובלווי משטרה. לאור חלוקי דעות עם הבעלים ולאחר שיחה עם א. א., מפקח בניין, סוכם כי קירות משותפים לא יהרסו (קיר ג'-ד דרומי ישאר וקיר ב'-ג' תהרס התוספת). כמו כן, בתאריך 13/1/12 מילא טופס עירוני "ביצוע צו הריסה" בו ציין כי הצו בוצע חלקי. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "על פי הדיווח במוכר של מנהל המדור, הרי שסוכם בינו לבין א. א. כי 'קירות משותפים לא ייהרסו'. מנהל המדור הדגיש בדיווח שלו כי "קירות ג-ד נשארו. חשוב לציין שמרבית ההריסה והתקרה בוצעה. מצ"ב תמונות מביצוע ההריסה."
53. מנהל האגף דיווח בתאריך 13/1/12 לרה"ע כי: "הצו בוצע...והובא לידי גמר בתאריך 09.01.12...". בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בתאריך 13/01/12 מנהל המדור סגר את הצו כבוצע ובהמשך לכך המערכת הממוחשבת מפיקה: 'טופס דיווח בגמר עבודות'. כל עוד לא אושר הביצוע ע"י רכז ההריסות והטופס לא נחתם ולא נשלח מטעם מנהל האגף, לטופס הנ"ל אין כל תוקף ואין להתייחס אליו כלל וכלל."
54. רכז צווי הריסה ומשימות, ג. ש., סרב לסגור התיק בטענה שהצו בוצע חלקית. נקבע סיור במקום.
55. בתאריך 19/1/12, מפקח בניין א. א. ביקר במקום וראה שנעשית בנייה נוספת. והמליץ להוציא צו חדש.
56. בתאריך 26/1/12, פנה במזכר מנהל המחלקה דאז לרכז צווי הריסה שבו ציין כי הצו לא בוצע במלואו. מנהל המחלקה דאז ציין כי הוא מאשר לסגור "בוצע חלקית" וביקש לתאם סיור במקום.
57. בתאריך 16/2/12 כתב מנהל המדור דאז מזכר למנהל המחלקה דאז, בו ציין שבתאריך 26/1/12 הגיע לסיור בשטח והתברר לו שהבעלים ביצע שינויים נוספים במבנה, בנוסף למה שנשאר מביצוע הצו. המפקח א. א. הוציא צו חדש. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "חשוב לשים דגש על כך שהפניה לא. א. להוצאת צו חדש הגיעה מהמחלקה. דבר זה מוכיח מעבר לכל ספק כי רצון המחלקה היה לבצע את ההריסה ללא כל ניסיון להימנע מביצוע כלשהו."
58. מנהל האגף דיווח בתאריך 16/2/12 לרה"ע כי: "... (הצו בוצע חלקי, לא בוצע: קירות ב-ג, ג-ד) ...". בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "חשוב להדגיש שהאישור יצא בתאריך 16.2.12 וזאת אחרי שהקירות שנשארו ולא נהרסו הוכנסו לצו החדש בתאריך 13.2.12. אי לכך נכון היה להוציא אישור שהצו בוצע חלקית."

59. בתאריך 13/2/12 נחתם צו הריסה חדש 46/12. מועד אחרון לביצוע 14/03/12. על טופס ההחלטות חתמו הגורמים המוסמכים בין התאריכים 31/1/12 ועד 13/2/12. בתאריך 29/2/12 בוצעה הדבקה.
60. בתאריך 4/3/12 דיווח מנהל המדור דאז שהצו בוצע. המפקח החיצוני מציין במזכר כי מנהל המדור דאז נכח במקום ובאישורו לא נהרס הקיר ג'-ד' (דרומי) שהצו כלל גם אותו. בתאריך 15/03/12 דווח רכז צווי הריסה ומשימות למנהל המחלקה דאז במזכר כי הקיר הדרומי לא נהרס גם הפעם. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "ראשית, בסעיף האמור ציינתם כי 'לא נהרסו קירות'. חשוב להדגיש שכל נשוא הצו נהרס. מדובר במבנה בטון גדול שגורם להרס רב ונשאר קיר אחד בלבד שלא נהרס ומסומן כ - ג-ד ולא כפי שצוין בדו"ח 'קירות'. עפ"י מזכר מתאריך 27/03/12 מדווח מנהל המחלקה דאז כי במסגרת בירור שערך עם מנהל המדור דאז האחרון מסביר את אי הריסת הקיר בטענה כי "הקיר ישן". מנהל המחלקה דאז הורה כי במקרים הבאים על מנהל המדור להתייעץ עם רכז ההריסות קודם לקבלת החלטה מסוג זה ובמקביל הורה להעברת הנושא להוצאת כתב אישום."
61. בתאריך 27/3/12 דווח מנהל המחלקה דאז לרכז צווי הריסה ומשימות כי בברור שערך עם מנהל המדור דאז עלה כי הקירות לא נהרסו בצו זה כמו גם בקודם, היות והם ישנים לדעתו. מנהל המחלקה דאז מסר כי להבא הנחה את מנהל המדור דאז להאריך מועד ביצוע ולקרוא לרכז צווי הריסה ומשימות לשטח שיסייע בהחלטה האם להרוס. מנהל המחלקה דאז הנחה לסגור הצו בדיווח חלקי ולפנות למנהל מחלקת פיקוח על הבנייה, על מנת להוציא כתב אישום. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "כך היה אמור לפעול מנהל המחלקה במקרה כגון זה. יש לציין שמנהל המחלקה קיים דיון בנושא עם מנהל המדור בנוכחות רכז צווי הריסה. עוד חשוב לציין כי מנהל המדור קיבל באותו מעמד ניפח קשה על ההתנהלות והנוכחים באותה ישיבה היו עדים לכך."
62. בתאריך 03/04/12 פנה רכז צווי הריסה למנהל מחלקת פיקוח על הבנייה וציין כדלקמן: "בזמן ביצוע צו הנדון מסיבות שונות, לא נהרס קיר ג-ד. מנהל מח' מבצעים ק. ג. ממליץ על בדיקה ובמידת הצורך הוצאת כתב אישום."
63. **סיכום הממצאים החריגים:** לא בוצע סיור הכנה כקבוע בנוהל, העירייה נאלצה לשלם עבור שתי התייצבויות (8/1/12 + 1/1/12) קטנות שבהן לא בוצעה ההריסה. פעם אחת הוסבר על ידי מנהל המדור דאז שהשוטר במקום נתן אורכה לבעלים, ופעם שניה בשל העובדה שהצוות הגיע למקום ללא ליווי משטרת, ולא יכול היה בשל כך לבצע הצו. בנוסף, הגיע הצוות עם הקבלן עוד 3 פעמים, כשבכל פעם בוצעו הצווים (46/12 + 265/11) באופן חלקי בלבד.

לא ברור מדוע קיבל בתאריך 3/1/12 המפקח ד. ט. הנחיה שלא לפעול בהתאם לצו, כך שהצו במועד זה בוצע באופן חלקי.

לא ברור מדוע בחר מנהל המדור דאז, להגיע ב- 8/1/12 ללא ליווי משטרה דבר שגרם לאי ביצוע הצו במועד זה. כמו כן, מדוע בתאריכים 9/1/12 ו- 4/3/12 בוצע הצו באופן חלקי.

כל העיכובים בביצוע הצו נעשו תוך חריגה מסמכות ושלא לפי החוק והנהל העירוני.

התנהלות זו גורמה לעומס עבודה מיותר על המדור, לבזבוז זמן עבודה של כ"א עירוני.

לבד מהעובדה שהעירייה נדרשה לשלם על התייצבויות מיותרות, הצו לא בוצע במלואו בתוך מניין הימים הקבוע בחוק והעירייה נאלצה לפעול להוצאת כתב אישום.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "סיורי הכנה מבוצעים בהתאם לנוהל ועפ"י שיקול דעת המנהל. לגופו של עניין, בגין התייצבות אחת, לא ניתן היה למנוע את החלטת נציג המשטרה. התייצבות שניה התרחשה עקב ניסיונו של מנהל המדור דאז לבצע את המשך ההריסה ללא סיוע משטרה. חשוב להדגיש שבמקרים רבים אנו מנסים לבצע צווי הריסה שמתמשכים מעבר ליום אחד גם ללא סיוע משטרה על מנת להספיק לבצע כמה שיותר צווים.

אין בכוונתנו להתייחס לאמירות של המפקח ד. ט. מאחר ולא ציין את טענותיו בכתובים ולא מצא לנכון להיכנס ולעדכן את מנהל המחלקה במקרים אלו.

על אף האמור חשוב מצד שני לציין את העובדה כי ההנהלה הייתה מודעת גם להתנהלותו של מנהל מדור הריסות ד. ב. אשר הותיר קיר ללא הריסתו ועל כך ננף ואותו קיר הועבר על ידי המחלקה לטיפול נוסף של הפיקוח על הבניה.

חשוב לציין שבצווים ה"ל לא היו עיכובים חורגים מהנהל, מנהל המדור פעל על פי שיקול דעתו ובהתאם לנהלים ולסמכויות המוקנות לו."

צו הריסה מס' 11-648

64. בכתובת הנ"ל, בשטח המגרש הצמוד למבנה קיים, הוצבה מכולה ללא היתר.

65. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המכולה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 29/11/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על בנייה – א. כ., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0648-2011, תצהיר מהנדס.

טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המיחשוב המשמשת את היחידה.

לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבניה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבניה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 4/12/11 ועד 15/12/11.

התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.

66. בתאריך 15/12/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0648-2011. בתאריך 1/1/12 בשעה 11:50 הודבק הצו. תצלום הצו המודבק מתוייך בתיק הצו. הביקורת מציינת כי טופס "הדבקת הצו" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתימתו. התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
67. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמנו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע". בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יוודאו נציגי אגף שפ"ע פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו". בהתייחסותו לממצא זה מסר רכז צווי הריסה ומשימות כי לא התקיים סיור הכנה היות והמשטרה לא נוהגת לשתף פעולה עם העירייה בעניין זה ולא שולחת שוטר מטעמה על מנת שיתלווה לסיור. התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
68. בתאריך 20/12/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע צו ההריסה הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 13/1/12.
69. ביצוע הצו נכלל במסגרת סידור העבודה השבועי, החל מ- 08/1/12 ועד 14/1/12.
70. בטופס "ביצוע צו הריסה" מתאריך 13/1/12, צויין כי הצו בוצע בתאריך 12/1/12 על ידי הבעלים. על הטופס חתומים ש. ג. מפקח חיצוני, מנהל מדור הריסות דאז ומנהל המחלקה. תצ"א מתאריך 3/2/12 מעידה שהמכולה פונתה. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "תאריך ביצוע הצו היה 12.1.12. ועל כך חתום ש. ג., המפקח החיצוני אשר נכח בשטח במועד האמור וצילם שהמכולה אינה במקום. הדו"ח הנ"ל נרשם בתאריך 13.1.12. בהתייחס להערה בעניין התצ"א, חשוב לנו להדגיש כי התצ"א מעידה על כך שהצו בוצע ללא רבב כך שגם כחודש לאחר מועד ביצוע הצו, כאמור, בתאריך 3.2.12 ניתן להבחין בתצ"א המצ"ב כי המכולה אינה קיימת".
71. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי המדובר היה במכולה גדולה שהיה צורך לפנותה עם שני מנופים. לדבריו, שני מנופים (של חברת "ג.") אכן הוזמנו לדבריו, והתייצבו במקום. בתיק הצו קיים מזכר של מנהל המדור דאז, למנהל המחלקה דאז, בו הוא מסביר כי בשל תנאי השטח היה צורך להזמין מנוף.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "חשוב לציין כי שוב המפקח ד. מ. מסר לביקורת נתונים כאשר לנו אין כל ידיעה שהמפקח ד. מ. היה מעורב בצו. למרות האמור, במקרה זה הנתונים שהמפקח ד. מ. מסר נכונים ועל כך גם קיים אימות במזכרו של מנהל מדור הריסות ד. ב. מיום 12.1.12 בו הוא מציין כי בשל הבעייתיות במיקום, קיים צורך גם במשאית וגם במנוף."

72. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי כי המשטרה קובעת לעירייה (בהתבסס על תכנית העבודה השבועית שמעבירה לה העירייה), את מועדי ביצוע הצווים. כמו כן, המשטרה מגבילה את העירייה לביצוע עד שלושה צווים ביום.

לשאלת הביקורת מדוע ביצוע הצו נדחה עד ליום לפני המועד האחרון לביצוע הצו, מסר כי בד"כ המשטרה דוחה את ביצוע כל צו (בשל העובדה שמקצה רק שני שוטרים לעניין זה), עד יום לפני המועד האחרון שנקבע לביצוע הצו ואף לעיתים, גם דוחה את ביצוע הצו למועד האחרון. לדבריו, לעירייה אין שליטה על כך.

73. בהתבסס על חשבון לפק"ע 66073766, שילמה העירייה בגין הצו סך של 8,441 ₪ כולל מע"מ. סכום זה כלל תשלום עבור מנוף 120 טון, הובלת מבנה יביל או קונטיינר, התייצבות קטנה והדבקת צו.

74. בסעיף 18 לנוהל נקבע כי: "הסתכמו הוצאות הריסת המבנה הבלתי חוקי בסכום גבוה באופן משמעותי (נכון ליום פרסום נוהל זה 15.06.09 - הערת הביקורת) נקבע כי הסכום יעמוד על 3,000 ₪), יפנה מנהל מחלקת מבצעים ללשכת היועץ המשפטי לצורך הגשת תביעה אזרחית על החזר הוצאות ביצוע הצו המינהלי... היועץ המשפטי ישקול באם ניתן להגיש תביעה אזרחית...". הביקורת מציינת כי בתיק אין תיעוד לכך שמנהל מחלקת מבצעים פנה בכתב ליועמ"ש.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "ראשית, יש לציין כי אכן לא נעשו צעדים בתיק זה לצורך גביית הוצאות ביצוע ההריסה ולפיכך אין במקרה זה מחלוקת עובדתית. אולם חשוב להדגיש כי נושא גביית הוצאות ביצוע הריסות הינו נושא אשר נדון רבות בישיבות שונות שהתקיימו הן במשרדי מחלקת מבצעים והן במשרדי השירות המשפטי מזה שנים וזאת לאור מורכבותו.

מנהל מחלקת מבצעים פועל בנושאים אלו בכפוף להנחיית היועצים המשפטיים בעירייה אשר אמונים על התחום הנ"ל ואשר בהתאם לחוות דעתם, בנוגע לצווי הריסה שיפוטיים ומנהליים, גביית הוצאות מבוצעת אך ורק כאשר בית המשפט קובע בהחלטתו באופן חד משמעי כי הוצאות הביצוע יחולו על הנאשם."

הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף כי בהתאם לאמור בנוהל (ראה לעיל סעיף 73) קיימת חובה על מנהל מחלקת מבצעים לפנות ללשכת היועמ"ש בצרוף מסמכים רלוונטיים על מנת שזה האחרון ישקול אם להגיש תביעה אזרחית על החזר הוצאות.

75. סיכום הממצאים החריגים:

לא בוצע סיור הכנה כקבוע בנוהל, שולם לקבלן בגין הובלה למרות שדווח כי הבעלים ביצע הפינוי. כמו כן, מנהל המחלקה דאז לא פנה לשירות המשפטי בנוגע לאפשרות לבחון תביעה להחזר הוצאות.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "עפ"י נספח א' למכרז 57/2010 סעיף 1.35 עבודות באמצעות מנוף, במידה ומוזמן מנוף שהתייצב בשטח, עיריית ת"א מחויבת ב 100% מהסעיף הנקוב. במקרה שבנדון שולמה הובלה בהתאם לסעיף 1.35 במכרז מסגרת 57/2010 אשר מחייב את המחלקה לשלם במידה והגיע המנוף למרות שלא ביצע הובלה. במקרה הנ"ל התייצב המנוף ומשאית ההובלה. צולמו שתי משאיות המנוף שהגיעו למקום עם משאית הקבלן. קרי, שלוש משאיות שמחוקן שני מנופים גדולים."

צו הריסה מס' 10-683

76. בכתובת הנ"ל יצקו משטח בטון.

77. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של משטח הבטון עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 29/11/2010, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה, הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0683-2010, תצהיר מהנדס.

טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.

לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 2/12/10 ועד 19/12/10.

התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.

78. בתאריך 19/12/10, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0683-2010. בתאריך 30/12/10 בשעה 09:00 הודבק הצו.

הביקורת מציינת כי טופס "הדבקת הצו" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתמתו.

התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.

79. בתיק קיים מסמך נוסף המעיד כי בתאריך 9/1/11 בשעה 12:00 הודבק שוב הצו.

80. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע".
- בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יוודאו נציגי אגף שפ"ע שיש פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו".
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
81. בתאריך 27/12/2011, אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 17/1/2011.
82. בתאריך 10/1/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
83. בתאריך 10/1/11 המפקח על הקבלנים, א. מ. מדווח במזכר למנהל המחלקה דאז, כי התייצב עם צוות פועלים וליווי משטרת. לדבריו, לאחר שהבעלים שוחח טלפונית עם מנהל המדור דאז, סוכם: "לחת לבעלים יומיים דהיינו 12.1.11 לביצוע הצו על ידיו".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מנהל המדור לא נתן אישור לעכב את ביצוע הצו מעבר למועד הקבוע בחוק. נוהל 303 סעיף 13 מתייחס למתן עיכובים מעבר למועד שנקבע בחוק. עפ"י שיקול דעתו של מנהל המדור (כפי שעולה מהמזכר) וזאת בתוך מסגרת הזמן שנקבע עפ"י החוק ניתנה אפשרות לבעלים לבצע את הצו בעצמו. בגין התייצבות הקבלן בתאריך זה שולמה התייצבות.
- ראה התייחסות הביקורת בסעיף 17 לעיל.
84. בתיק קיים מסמך "יומן עבודה" חתום על ידי הקבלן, מנהל המדור דאז והמפקח. במסמך צויין כי הייתה התייצבות קטנה בתאריך 10/1/11.
85. לדברי המפקח ד. ט., המפקח מ. נשלח למקום בתאריך 16/1/11 ומצא שמשטח הבטון עדין קיים ולמעשה, כוסה רק בחול.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על עדות שאין לה סימוכין בכתובים ולכן לא ניתן להתייחס".
86. בתאריך 17/1/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
87. בתאריך 17/1/11 (היום האחרון לביצוע הצו), מדווח מנהל המדור דאז למנהל המחלקה כי הצוות התייצב בבוקר אולם, לאחר שאישר לבעלים לבצע ההריסה בעצמו עד לשעות הצהריים, הצוות עזב את המקום. עוד הוסיף הנ"ל באותו המזכר כי "ערכתי ביקורת בשטח והצו בוצע ע"י בעלים".

- הביקורת מציינת כי דיווח זה היה דיווח כוזב, היות ובתאריך זה, כפי שמפורט להלן, המשטח לא נהרס.
88. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי לכשהגיע עם הצוות להרוס בתאריך 17/1/11, הבעלים ביקש לשוחח עימו ביחידות ומסר לו שסיכם עם מנהל המדור דאז בנוגע להריסה. ד. ט. עידכן את מנהל המחלקה דאז, שדיבר אף הוא באותה העת עם הבעלים. לבסוף הוחלט שמנהל המדור דאז יגיע למקום וד. ט. עזב המקום. לדברי ד. ט., הוא פגש כעבור כחצי שעה מאוחר יותר את מנהל המדור דאז, וזה ביקש ממנו להגיע לכתובת בשעה 14:00 על מנת לבצע הצו. ד. ט. סרב לאור הסיכומים שבוצעו לכאורה, בין מנהל המדור דאז לבעלים, ולאור זאת שהיה כבר בתחילת ביצוע צו אחר ביפו.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על עדות שאין לה סימוכין בכתובים ולכן לא ניתן להתייחס.
- ככל שהמפקח המפקח ד. ט. נכח בשטח עם צוות נדרש היה עפ"י הנהוג במחלקת מבצעים ועפ"י חובתו, למלא מוזכר בו יש לציין את כל הנאמר כולל נושא ההתייבבות החוזרת בשעה 14:00 באותו היום. משלא פעל כך הרי שפעל בניגוד להנחיות. בנוסף לכל האמור, מנהל המחלקה דאז מציין בפני הביקורת כי לא שוחח כלל וכלל עם הבעלים כפי שרשום בסעיף ועל פי דבריו של המפקח ד. ט. עוד מוסיף כי אכן בצו האמור התנהל ד., מנהל המדור דאז, בצורה בלתי מקצועית ועל כך אף דיווח מנהל המחלקה למנהל האגף."
89. בתיק הצו קיים טופס "ביצוע צו הריסה" חתום על ידי מנהל המדור דאז, בו מצויין כי הצו בוצע על ידי הבעלים.
90. בתאריך 17/1/11, דיווח מנהל האגף לראש העירייה כי הריסת משטח הבטון בכתובת הנ"ל בוצעה על ידי הבעלים.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בתאריך 17/01/11 מנהל המדור סגר את הצו כ"צו בוצע במלואו" ובהמשך לכך המערכת הממוחשבת מפיקה: 'טופס דיווח בגמר עבודות'. חשוב לציין כי כל עוד לא אושר הביצוע ע"י רכז הריסות והטופס לא נחתם ולא נשלח מטעם מנהל האגף, אין לטופס הנ"ל כל תוקף ואין להתייחס אליו כלל וכלל. אי לכך חשוב להדגיש שהטופס במקרה זה לא נשלח לאף גורם שהוא אלא תויק בתיק."
91. רכז צווי הריסה מסר לביקורת כי לאחר שעייין בתמונות שצורפו לתיק ואשר בוצעו על פי הדיווח לאחר ההריסה, ולאחר שהישווה אותם לתמונות שצולמו לפני ההריסה, הגיע למסקנה כי הצו לא בוצע כפי שטען מנהל המדור דאז. רכז צווי הריסה ציין אפוא, על כריכת התיק "לא לסגור".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "הסעיף נכון ומעיד על העבודה המקצועית של הביקורת הפנימית הנערכת במחלקה."

92. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי ביקר בכתובת הנ"ל מספר ימים מאוחר יותר, ומצא כי אכן, משטח הבטון לא נהרס כלל.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על עדות שאין לה סימוכין בכחובים ולכן לא ניתן להתייחס. ככל שהמפקח המפקח ד. ט. נכח בשטח היה עפ"י הנהוג במחלקת מבצעים למלא מזכר בו היה עליו לציין את הפרטים שצוינו בפני הביקורת. חשוב לציין שהביקורת הפנימית במחלקה כבר דיווחה על כך שהצו לא בוצע."
93. בתאריך 18/7/11 כתב מנהל המחלקה דאז למנהל מחלקת פיקוח על הבנייה בנוגע לצו זה כי "נשוא הצו לא נהרס כלל ובמקום שפכו חול ואדמה על מנת להסתיר את משטח הבטון. מאז פנה מנהל המדור דאז למחזיק וביקש כי יקיים את הבטחתו ויבצע את נשוא הצו בעצמו, אולם האחרון הבטיח לאורך כל הדרך כי יבצע את ההריסה של נשוא הצו בעצמו אך לא קיים זאת. לאור האמור אבקשך להורות על הוצאת כתב אישום."
94. בתיק הצו קיים מסמך "יומן עבודה" חתום על ידי מנהל המדור דאז, המפקח והקבלן. במסמך פורטו הסעיפים בגין ההתייצבות שהייתה השניה במהלך אותו יום עבודה. כמו כן, בתיק קיים מסמך "פק"ע 66068470- בהתחשבנות" הכולל את כל חיובי הקבלן בגין צו זה שהסתכמו ל- 1,670.47 ש"ח.
95. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל, לא ברור מדוע לא בוצעה הריסה כבר בתאריך 10/1/11. כמו כן, לא ברור מדוע לא בוצעה הריסה בתאריך 17/1/11. מדוע חיכו ליום האחרון לביצוע הצו. כמו כן, הדיווח של מנהל המדור דאז, בתאריך 17.1.11 כי המשטח נהרס, התברר כדיווח כוזב.
- סיכומים עם הבעלים לגבי הריסות, הינם בניגוד לנוהל. עוד ראוי לציין כי בסופו של דבר הצו לא בוצע והעירייה נאלצה להוציא כתב אישום נגד הבעלים.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בהתייחס לסיור מקדים, שפי שצוין ע"י מנהל המחלקה, כמה שבועות לפני כן ביצע האחרון סיור מעמיק במתחם עם מנהל המדור.
- בהתייחס לעובדות כי מנהל המדור לא ביצע את הצו ודיווח שהצו בוצע, הנושא נחקר ונבדק על ידי מנהל המחלקה. ואכן מנהל המחלקה זיהה כי מדובר בדיווח בעייתי והתנהלות לא תקינה. חשוב להדגיש כי מדובר בתחילת עבודתו של מנהל המדור דאז ועל כן למרות האמור ולאחר התייעצות עם מנהל האגף, הוחלט ליתן למנהל מדור הריסות ד. ב. הזדמנות נוספת בה יוכל להוכיח את עצמו מחדש."

צו הריסה מס' 512-11

96. בכתובת הנ"ל נבנתה גדר מלוחות פח כולל שער כניסה.
97. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של גדר הפח עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 22/09/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוחה על הבנייה – ר. ז., הודעה על הגשת צו הריסה מנהלי 0512-2011, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 26/9/11 ועד 23/10/11.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
98. בתאריך 24/10/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0512-2011. בתאריך 01/11/11 בשעה 11:30 לערך, הודבק הצו.
99. הביקורת מציינת כי טופס "הדבקת הצו" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתמתו.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
100. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמנו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע".
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
101. בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יוודאו נציגי אגף שפ"ע פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו".
102. בתאריך 31/10/2011, אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 21/11/2011.
103. בתאריך 14/11/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
104. בתאריך 14/11/11 התייצב המפקח ד. ט. עם צוות הריסה בליווי שוטר במקום. לדברי המפקח ד. ט., השוטר שהתלווה שוחח עם הבעלים ואישר לו לבצע הצו עד לתאריך 16/11/2011.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע

משטרתי ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר, כאמור בעקבות החלטה משטרתית בלבד.

יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חורג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש.

כאן המקום להפנות את תשומת לב המבקרת לעובדה שד. ט. ערך מזכר במקרה הנ"ל. דוגמא זו מוכיחה כי ניתן היה להתייחס לכלל הסעיפים הקודמים אילו היו מתועדים כמו במקרה זה בכתב. דבר זה מחזק שעדויותיו שבעל פה מגמתיות ולכן אינן מהימנות."

105. בגין התייצבות זו ובגין הדבקת הצו, שילמה העירייה 1,159.20 ₪. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי בשל העובדה שהמדובר היה בהתייצבות שלישית של הקבלן באותו יום עבודה, שולם לו בגין ההתייצבות סכום מופחת.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "רכז צווי הריסה מסר זאת לביקורת כי כך רשום במכרז."

106. בתאריך 16/11/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה..."

107. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי קיבל לבצע הצו הנ"ל בתאריך 16/11/11. מנהל המדור דאז הנחה אותו לדבריו, להגיע למקום ללא ליווי משטרתי אבל עם צוות של הקבלן. ד. ט. הגיע למקום ומצא שהגדר עדין במקומה. המפקח ד. ט. יצר קשר עם מנהל המדור דאז, וזה האחרון, לאחר ששוחח עם הבעלים, מסר לד. ט. שנתן אורכה עד ליום ראשון הבא, קרי- עד ל 20/11/11. הביקורת מציינת כי התייצבות ללא ליווי משטרתי לשם ביצוע הריסה נוגדת את הוראות הנוהל העירוני 303.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מדובר על עדות שאין לה סימוכין בכתובים ולכן לא ניתן להתייחס. כפי שראינו בתאריך 14.11.11 ידע המפקח ד. ט. להוציא מזכר בכתובים אולם באותו צו, החליט כי בנושא זה אין צורך בהוצאת מזכר ולכן לא העלה את דבריו אלו על הכתב. חשוב לציין כי קיימים מקרים בהם ניתן לאפשר למנהל המדור להחליט לדחות ביצוע צו ביום או במספר ימים, כל עוד אינו חורג מהמועד האחרון לביצוע. אולם עליו לקבל אישור על כך ממנהל המחלקה."

ראה התייחסות הביקורת בסעיף 17 לעיל.

108. המפקח ד. ט. מסר לביקורת כי מנהל המדור דאז הורה לו שלא לרשום מזכר לתיק בנוגע להתייצבות הנ"ל.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "לא ניתן להתייחס לעדויות אלו מכיון שמדובר בגירסה בע"פ של ד. ט. על פי התשלומים בתיק נראה במפורש שעשולמה לקבלן התייצבות אחת. עבור תאריך 14.11.11 בה נכח המפקח ד. ט. והוציא את המזכר האמור לעיל."

109. בתאריך 20/11/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה..."
110. בתאריך 20/11/11 כתב מנהל המדור דאז מזכר למנהל המחלקה דאז, ובו ציין כי: "**הצו בוצע על ידי הבעלים.**"
111. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל, לא ברור מדוע לא בוצעה הריסה כבר בתאריך 14/11/11. כמו כן, לא ברור מדוע לא בוצעה הריסה בתאריך 16/1/11. סיכומים עם הבעלים לגבי הריסות, הינם בניגוד לנוהל.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "**בנוגע לסיור הכנה, ראה סעיף 100. למרות כל 'העדויות והסיפורים' צו ההריסה בוצע במלואו על ידי הבעלים ולא על ידי העירייה. חשוב להדגיש כי היה והצו היה מבוצע על ידי העירייה, עלות הביצוע בגין הריסה זו היחה פי שתיים מעלות ההתייצבות היחידה שעולמה לקבלן בתיק זה. דברים אלו מוכיחים שמדובר בעדויות קנטרניות.**"
- צו הריסה מס' 633-11 – רחוב ה.**
112. בכתובת הנ"ל נבנה גג על מכולה.
113. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המכולה עם הגג עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 22/11/2011, דוח ביקורת בשטח התום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה – ר. ז., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0633-2011, תצהיר מהנדס.
- טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 23/11/11 ועד 4/12/11.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
114. בתאריך 5/12/11, חתם מ"מ וסגן ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0633-2011. בתאריך 14/12/11 בשעה 08:30 לערך, הודבק הצו.
115. הביקורת מציינת כי טופס "**הדבקת הצו**" לא מולא כנדרש שכן חסרים בו פרטי המדביק/המוסר וחתמתו.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.

116. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע".
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
117. בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יוודאו נציגי אגף שפ"ע שיפור פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו".
118. בתאריך 11/12/2011, אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 3/1/2012.
119. בתאריך 1/1/12 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
120. בתאריך 3/1/12 פנה מנהל המחלקה לתפקידים מיוחדים לסגנית היועמ"ש בבקשה להאריך את מועד ביצוע הצו. לדבריו, הצו תוכנן ליום 3/1/12, אך עקב התארכות משך ביצועם של צווים אחרים הוא לא בוצע. הנ"ל ביקש להאריך את מועד הביצוע ב- 30 ימים ושמועד הביצוע יהא החל מ- 8/1/12.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "ראוי להדגיש כי הארכת מועד הינה תקינה ועל פי הנהלים. חשוב לציין שלא בוצעה כל התייצבות אלא ביקשנו את הארכת המועד מכיוון שבוצעו צווים אחרים ולא היה זמן לבצע את הצו עד המועד האחרון לביצוע. ועל מנת שלא יסוכל ביצועו פעל להארכת מועד באופן לגיטימי וכראוי".
121. בתאריך 4/1/12 האריך ביהמ"ש את מועד ביצוע הצו ב- 30 ימים נוספים החל מתאריך 8/1/12.
122. בתאריך 9/1/2011, אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 06/02/2012.
123. בתאריך 2/2/12 במזכר שכתב מנהל המדור דאז למנהל המחלקה דאז, ציין הלה כי: "התייצבותי במקום עם צוות הריסה ובליווי משטרת יפתח. לאחר שיחה עם הבעלים אשר התחייב כי יבצע בעצמו את הצו עד יום א' הקרוב, החליט השוטר א. א. לתת זמן נוסף לבעלים. עזבנו את המקום".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרת יפ"ע ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר, כאמור, לאור שיקולים של המשטרה בלבד.
- יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חודג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש".
124. בגין ההתייצבות בתאריך 2/2/12 ובגין הדבקת הצו, חויבה העירייה בסך של 1,357.61 ₪.

125. בתאריך 5/2/12 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
126. בתאריך 5/2/12, ציין במזכר מנהל המדור דאז, כי הבעלים פירק את לוחות הפח שמהם נבנה הגג ולמעשה, הצו בוצע על ידי בעלים.
127. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל, לא ברור מדוע חיכו עם ביצוע הצו עד ל- 3/1/12 ואז ביקשו אורכה.
- לא ברור מדוע לא בוצעה הריסה בתאריך 2/2/12 וניתנה לבעלים אורכה בניגוד לנוהל – במיוחד לאחר שכבר היה ניסיון רע איתו בנוגע להבטחתו לבצע הצו הקודם – 11-512.
- בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "סיורי הכנה מבוצעים בהתאם לנוהל ועפ"י שיקול דעת המנהל. כמו כן צוין שמנהל המחלקה נמצא במקום זה חרשות לבקרים ולכן לא היה כל צורך בסיור נוסף. בהזדמנות זו חשוב לציין שלא מן הסתם ניתן שיקול דעת למנהל להחליט באם קיים צורך בסיור מקדים אם לאו. שכן לא ייתכן שיבוצע סיור מקדים בכל צו וצו במיוחד בצו מסוג זה בו נשוא הצו הינו הריסה גגון קטן. כך שנשוא הצו ברור ומובן ולא קיימת לגביו מחלוקת.
- מעיון בפעילות המחלקה בימים הקודמים לתאריך 03/01/12 ובהתייחס למועד האחרון לביצוע הצו הקבוע ע"י ביהמ"ש היה זה נכון לפעול להארכת מועד ביצוע הצו ופה המקום לשבח את העוזר המינהלי אשר עוקב בדריכות אחר כל צו וצו ומונע נפילת צווים.
- כפי שצוין עד כה, לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרת יסנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר.
- יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חורג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש ובמקרה שלפנינו יש לציין כי הצו בוצע ע"י הבעלים כך שגם מבחינה כלכלית וגם מבחינת ניצול משאבי כ"א העירייה יצאה מרווחת."

צו הריסה מס' 10-216 – רחוב י., תוספת מפחים, סככות

128. בכתובת הנ"ל בין מבנים קיימים, נבנה מבנה מפחים וסככות בחצר.
129. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 27/04/2010, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה – פ. ס., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 2010-0216, תצהיר מהנדס.
- טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
130. לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע,

- היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 28/4/10 ועד 17/5/10.
131. בתאריך 20/5/10, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0216-2010. בתיק קיים טופס הדבקת צו הריסה מספר 0216-2010 שאינו ממולא ואינו חתום, כך שלא ניתן לדעת מתי ואם בכלל, הודבק הצו.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מבדיקה שנערכה במסמכי התיק לא נמצא טופס ההדבקה המקורי כמו גם צילום ההדבקה. מברור נוסף שנערך נמצא כי העתק מצילום ההדבקה קיים בהנהלת חשבונות של אגף שפ"ע זאת כחלק מתשלום החשבון בגין ביצוע ההדבקה. מצ"ב הצילום בו ניתן לראות בבירור שבוצעה הדבקה."
- הביקורת מציינת בתגובה להתייחסות מנהל האגף כי בטופס "הדבקת הצו" שהועבר לביקורת בשלב אימות הממצאים, אין חתימה של המדביק/מוסר הצו בנוסף לציון קוד המצלם. תוספת חתימה לצד ציון קוד המצלם הייתה מאפשרת לדעת הביקורת לזהותו טוב יותר. כמו כן, לא מצוינת שעת הצילום במסמך זה.
132. בתיק הצו קיימת פק"ע מס' 66065408, בגין הדבקת צווים – הדבקה ראשונה ע"ס 420.44 ₪. תאריך ביצוע שרשום הינו 1/6/10.
133. בתאריך 24/5/10 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 18/6/10.
134. בתאריך 7/6/10 הועברה למדור מאת השירות המשפטי לעירייה, הודעה על כך שהצו עוכב על ידי ביהמ"ש ביום 3/6/10 עד להחלטה אחרת.
135. עד לתאריך 29/8/11 אין כל תיעוד בתיק על כך שבוצעה כל פעילות בנוגע לצו.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בתאריך 03/06/10 ניתנה החלטה ע"י ביהמ"ש להקפאת ההליכים בתיק עד להחלטה אחרת (דיון בביהמ"ש). אי לכך הופסקו כל הפעולות לביצוע הצו והמחלקה עברה למצב של המתנה בנוגע לצו הנ"ל."
136. בתאריך 29/8/11 הודיע השירות המשפטי כי הצו אושר לביצוע החל מ- 25/10/11.
137. בתאריך 4/9/11 הודיע השירות המשפטי על עיכוב בביצוע הצו. כמו כן צויין כי: "תאריך אחרון לביצוע 23/11/2011". הביקורת מציינת כי לא ברור מדוע צויין תאריך אחרון לביצוע כאשר ישנה הודעה על עיכוב הצו.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בתאריך 25/08/11 התקיים דיון בביהמ"ש בו נקבע מועד כניסת הצו לתוקף מתאריך: 25/10/11 כאשר תאריך אחרון לביצועו של הצו עפ"י החוק הינו 30 יום ממועד זה, דהיינו: 23/11/11. יש לציון כי מדובר על שימת עבודה תקינה המתנהלת מול השירות המשפטי."

138. בתאריך 2/10/2011, פנה מנהל אגף שפ"ע לאג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, והודיע כי ניתן לבצע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 23/11/2011. באישור קבלת הפנייה קיימת חותמת של אג"מ מרחב יפתח מתאריך 03/9/2011.
- הביקורת מציינת כי תאריך הפנייה לאג"מ מרחב יפתח המצוין הינו 2/10/2011, בעוד שאישור המשטרה נושא תאריך – 3/9/2011.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מבדיקה שבוצעה נמצא כי מדובר בטעות פיזית של כיוול החותמת במשטרה. ככל הנראה, השומר בטעות לא העביר את התאריך של החודש."
139. בתאריך 31/10/11 הועברה למדור מאת השירות המשפטי לעירייה, הודעה על כך שהצו עוכב על ידי ביהמ"ש עד להודעה חדשה.
140. בתאריך 7/12/11 נמסר ע"י השירות המשפטי לעירייה כי יש לבצע הצו החל מ- 30/11/2011 ועד 29/12/11.
141. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע."
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
142. בנוהל נקבע כי במסגרת הסיור "יודאו נציגי אגף שיפור פני העיר כי נשוא הצו ברור לצורך ביצוע ההריסה על פיו."
143. בתאריך 26/12/11 מדווח מנהל המדור דאז, כי הצו בוצע על ידי בעלים. הדיווח בוצע לאחר שהיה לדבריו במקום בליווי שוטר וראה כי גם הקונסטרוקציה פורקה בזמן בו שהה במקום. הביקורת מציינת כי דיווח זה היה דיווח כוזב, היות ובתאריך זה, כפי שמפורט להלן, ההריסה לא בוצעה במלואה.
144. רכז צווי הריסה ומשימות, מסר לביקורת כי על פי התמונות מתאריך 26/12/11, ההריסה לא בוצעה במלואה היות ונשארה הקונסטרוקציה שגם אותה היה צריך להרוס.
145. בתאריך 1/1/12 דיווח מנהל אגף שפ"ע לרה"ע כי הצו בוצע על ידי בעלים בתאריך 26/12/2011.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "בתאריך 01/01/12 מנהל המדור דאז סגר את הצו כ"צו בוצע ע"י בעלים" בתאריך 26/12/11, ובהמשך לכך המערכת הממוחשבת הפיקה: 'טופס דיווח בגמר עבודות'. כאמור, כל עוד לא אושר הביצוע ע"י רכז ההריסות והטופס לא נחתם ולא נשלח מטעם מנהל האגף, אין לטופס הנ"ל כל חוקף ואין להתייחס אליו כלל."

146. בתאריך 20/2/12 דיווח מנהל המדור דאז לאחר שהגיע עם צוות ההריסה, כי: "לאחר בדיקה של מר ג. ש., היה צורך בפירוק הסככה הנוספת. פניתי לבעלים בכדי למנוע אי נעימות בשל סגירת תיק הצו כבוצע חלקי, ונענתי בחיוב. הגעתי היום עם צוות הריסה וביצוע הצו הושלם במלואו."
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מעיון בחומר ובמזכרים המצורפים עולה כי הטענה המועלית בדו"ח נכונה ומדויקת. יש לציין כי מנהל המדור דאז פעל על דעת עצמו ועל פי שיקול דעתו וללא הנחיית מנהל המחלקה דאז."
147. בתאריך 27/2/12 מדווח ג. ש. שבתאריך 22/2/12 התייצב אצלו מנהל המדור דאז, כשבדידי תמונות המצביעות כי ההריסה בוצעה בשלמותה בתאריך 20/2/12. עוד ציין הנ"ל כי התמונות מצביעות על מצב שונה מהמצב עליו הצביעו התמונות שצולמו ב- 26/12/11.
148. בתאריך 15/3/12 מנהל המחלקה דאז מבקש מג. ש. שלא לסגור התיק, על מנת שלא לדווח לרה"ע כי הצו בוצע בזמן בעוד שבפועל הוא הושלם כחודשיים אחרי. עוד ציין כי: "...כפי שהסברתי לך. שלא יקרה שוב שהוא משלים הריסה חודשיים אחרי..."
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מנהל המחלקה דאז גם ציין במזכר שיש להמשיך את התיקים. דוגמא זו מוכיחה שרכו צוי הריסה ומנהל המחלקה היו במעקב ובקרה צמוד כנדרש."
149. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל, לא ברור מדוע לא הייתה כל פעילות בנוגע לצו מתאריך 7/6/10 ועד 29/8/11. כמו כן, מדוע לא בוצע הצו מתאריך 24/5/10 – 3/6/10 (מועד בו יצא צו עיכוב), ומתאריך 2/10/11 ועד ל- 31/10/11 (מועד בו יצא צו עיכוב).
- כמו כן, הדיווח של מנהל המדור דאז, בתאריך 26.12.11 כי גם הקונסטרוקציה פורקה, התברר כדיווח כוזב.
- בנוסף, המועד האחרון לביצוע הצו היה 29/12/11, למרות זאת, מנהל המדור דאז הגיע עם צוות ההריסה למקום בתאריך 20/2/12 להשלים ההריסה כשאינו בידיו צו בתוקף.
- הדבקת הצו בוצעה לכאורה ב- 1.6.11. לא מתועד כי בוצעה הדבקה נוספת לאחר סיום הליך העיכוב ב- 30/11/11.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי:
- א "סיורי הכנה מבוצעים בהתאם לנוהל ועפ"י שיקול דעת המנהל.
- ב לא בוצעו פעולות בתיק מתאריך 03/07/11 לאור החלטת בית המשפט לפיה: 'ביצוע הצו מעוכב עד להחלטה אחרת ע"י ביהמ"ש'.
- ג ביצעו של הצו לא התאפשר בין התאריכים המצוינים ע"י הביקורות 24/05/10-03/06/10 וזאת משום שמחלקת מבצעים פועלת בכפוף לנוהל של משמרת ישראל הדורש זמן הערכות של משמרת ישראל של 15 ימי עבודה, אי לכך לא ניתן היה לבצע את הצו בין המועדים שהוזכרו.

ד לטענת המבקרת על פעולותיו של מנהל המדור דאז בתאריך 20/02/12, תגובה מפורטת בסעיף 145 וכפי שצויין, מנהל המדור פעל ללא עדכון מנהל המחלקה ואכן שיקול דעתו היה שגוי.

ה טענת המבקרת לדרישה להדבקה נוספת איננה נכונה שכן עפ"י נוהל 303 אין דרישה לבצע הדבקה חוזרת/נוספת לאחר דיון בנושא עיכוב ביצועו של צו. רק במקרים מיוחדים ביהמ"ש מורה בהחלטתו לבצע הדבקה חוזרת. במקרה הנ"ל לא ניתנה החלטה מסוג זה."

צוו מס' 708-11 (י. ב.)

150. בכתובת הנ"ל נבנתה סככה מעמודים, קורות עץ ולוחות פח איסכורית.
151. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 19/12/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה – ר. ז. וא. ל., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0708-2011, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 21/12/11 ועד 29/12/11.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
152. בתאריך 29/12/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0708-2011. בתיק קיים טופס הדבקה צו הריסה מספר 0708-2011 בו מצויין תאריך ושעת הדבקה ללא פרטי המדביק. קיים צילום של הדבקה הצו מתאריך 13/1/12.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
153. בתאריך 04/1/12 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 27/01/12.
154. על פי התעוד הקיים בתיק, בתאריך 25/1/12 בוצע צו ההריסה על ידי הבעלים (טופס "ביצוע צו הריסה" שמולא בתאריך 18/3/12). מנהל המדור דאז חתם על הטופס כאות אישור על נכונותו. אין כל איזכור במסמך זה לגבי היקף ההריסה – האם הייתה חלקית/מלאה.
155. בתיק לא קיים תיעוד לכך שהקבלן הגיש חשבון על התייצבות בתאריך 25/1/12.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מעיון במסמכי התיק נמצא כי:

1. בתאריך 25/01/12 התקיים סיור 'מקדים' של מנהל מדור ההריסות דאז. בסיור זה לא נכח צוות הריסה.

- במהלך הסיור ובדיקות שנעשו לאחר מכן נמצא כי ישנו חשש כי הצו אינו תקין וכי הבניה ישנה וכן קיים ספק בנוגע לכשירותו של הצו.
2. בתאריך 26/01/12 הוכן ונחתם תצהיר ע"י מר ש. ז. בו מפורט כי ישנה מחלוקת ויש לבצע בירור ובדיקה מעמיקה ע"י פיקוח על הבניה ומדור פענוח תצ"א.
- בתצהיר מוזכר בטעות כי בתאריך 26/01/12 התייצב צוות הריסה. מדובר בנוסח קבוע ובמקרה זה היה סיור מקדים ללא צוות קבלן.
3. בנוסף נערכה בדיקה ע"י מר ג. ש. נמצא כי במועד האמור לא התייצב צוות ולכן לא הועלתה דרישה מהקבלן לתשלום וגם לא בוצע תשלום."
156. בתאריך 26/1/12 (יום לפני המועד האחרון לביצוע הצו) פנה מנהל מדור ביצוע, לעו"ד ה. ש. סגן היועמ"ש, בבקשה לקבל אורכה של 7 ימים לביצוע הצו. בפנייתו ציין כי חלק מהצו בוצע על ידי בעלים ועל החלק האחר קיימת מחלוקת, ועל כן הנושא הועבר לבדיקה של פיקוח על הבניה ומחלקת פענוח תצ"א.
- לפנייתו זו צרף הנ"ל תצהיר עליו חתם ואשר אושר על ידי עו"ד מהמחלקה. בתצהיר ציין מפורשות מר ש. ז. כי: "היום ה-26.1.12 הגיע צוות ההריסה למקום לצורך ביצוע הצו...". מנהל האגף בהתייחסות המצוטטת בסעיף הקודם, מציין כי בתצהיר מוזכר בטעות כי הגיע צוות הריסה, למרות שלא הגיע, וכי "מדובר בנוסח קבוע".
- הביקורת רואה בחומרה רבה התנהלות מעין זו, בה עובד עירייה, כולל נתונים שיקרים בתצהיר עליו חתם ואשר אושר על ידי עו"ד. אין לדעת הביקורת, לקבל טענות מעין אלו שהעלה מנהל האגף כי מדובר בנוסח קבוע. מה גם, שבמכתב שכתב מנהל מדור ביצוע בכתב ידו, ואשר מצורף לתצהיר, מוזכר גם שם מפורשות שצוות ההריסה הגיע למקום.
157. בתאריך 26/1/12 פנתה עו"ד הנ"ל למנהל המחלקה דאז והתלוננה בפניו על כך שלאחרונה רבו המקרים בהם מבקשת המחלקה לקבל אורכה. כמו כן ציינה כי: "הפעם הגוימו לגמרי...רק בחודש האחרון מפלנו בכשלושים בקשות להארכה".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מבדיקה שנערכה נמצא כי אכן הועברו בחודש ינואר מספר בקשות להארכות ביצוע אך לא מדובר במספרים אותם ציינה עו"ד ה. ש. במייל, וכפי שהתברר מאוחר יותר במקרה הנ"ל היה צורך דחוף להאריך את הצו לצורך ביצוע בדיקה מדוקדקת.
- יתרה מכך, בדיעבד הסתבר כי נשוא הצו היה קיים ופעילות מנהל המדור ומנהל המחלקה היו נכונים וחשובים ומנעו תביעות רבות בגין הריסה שאינה חוקית."
- בהתייחסותה לסעיף 157 מסרה ס. היועמ"ש ומ. מד' אכיפת דיני תכנון ובניה כי:
- "הציטוט מתוך הודעת הדואר האלקטרוני שנשלחה על ידי ביום 26/01/2012 הינו חלקי, מה שמוציא את הדברים מהקשרם.
- ההודעה המלאה מצורפת.

המשפט 'הפעם הגזימו לגמרי' מתייחס לפניה בנוגע להארכת תוקפו של צו ההריסה המינהלי 2011-0708, אשר הועברה אלי ביום האחרון בו ניתן היה לבצע את הצו, בשעות אחר הצהריים. על מנת למונע 'נפילת' הצו, נאלצנו להעביר את הבקשה להארכת מועד אל מזכירות ביהמ"ש לעניינים מקומיים ברוג האחרון ממש.

לעניין ריבוי הבקשות להארכת מועד:

יובהר כי מדובר היה בתופעה נקודתית, שנמשכה זמן קצר. מזה זמן רב איננו נתקלים עוד בתופעה של ריבוי בקשות מצד מדור הריסות להארכת מועד לביצוע צו הריסה מינהליים.

דברי התייחסו לתקופה שמסוף דצמבר 2011 ועד למועד כתיבת המייל, 26/01/2012. בתקופה זו הועברו אלינו בקשות רבות להארכת מועדי ביצוע של צוים.

המספר כ-30 הינו הערכה, שאני עומדת מאחריה גם היום.

איתרתי בתיבת הדואר הנכנס שלי חלק מן הפניות, החל מיום 10 ינואר 2012, המתייחסות ל-13 צו הריסה, מתוכם 2 שהארכתם התבקשה ע"י המשטרה. להערכתי מופלה כמות דומה של בקשות הארכה בשבועיים שקדמו למועד זה, אולם המיילים הנוגעים לכך לא נשמרו."

158. בתאריך 26/1/12 הוגשה בקשה להארכת מועד ביצוע הצו. הבקשה התקבלה והצו הוארך עד לתאריך 5/2/12.

159. בתאריך 29/1/12 מדווחת עורכת דין מ. נ. ליועמ"ש שהבקשה להארכת הצו אושרה, והמועד הביצוע העדכני הינו עד לתאריך 5/2/12.

160. בתאריך 29/1/12 מדווחת עורכת הדין הנ"ל למספר גורמים עירוניים כי: "ביצוע הצו עוכב. תאריך אחרון לביצוע 5.3.12."

בהתייחסותה לסעיפים 159-160 מסרה ס. היועמ"ש ומ. מד' אכיפת דיני תכנון ובניה כי:

"פרטי הדיווח כפי שמופיעים בסעיף 159 למיומת המימצאים- נכונים. עוה"ד מ. נ. דיווחה כי המועד לביצוע הצו הוארך, וניתן לבצע את הצו עד ליום 05/02/2012.

הדיווח הנ"ל בוצע על גבי טופס, אשר נסרק וצורף לדיווח הממוחשב, שמקורו במערכת מפ"ל, המשמשת את המחלקה הפלילית.

בדיווח הממוחשב, אליו מתייחס סעיף 160 למיומה, נפלה טעות הקלדה.

יצוין כי הדיווח הממוחשב מבוצע ע"י עוזרת תובע, בהסתמך על טופס הדיווח החתום ע"י תובעת. ככלל קיימת הקפדה רבה על נכונות הפרטים המדווחים במערכת, וטעות מסוג זה היא נדירה."

161. בתאריך 6/2/12 מדווחים המהנדסים ר. ז. ומ. ל. ש. כי לפי בדיקת תצ"א מתאריך 29/1/12, מדובר על בנייה ישנה ואין מקום לצו הריסה מנהלי. הביקורת מציינת כי המהנדס ר. ז. קבע בתצהיר שהגיש בתאריך 20/12/11 על אותה בניה, כי המדובר בבניה חדשה ובהתאם לכך יצא צו הריסה מנהלי.

בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "שאלות ופניות בתחום של פיקוח על הבניה יש להעביר למחלקת פיקוח על הבניה."

בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מ"מ מנהל מחלקת פיקוח על הבניה כי: "בפיענוח תצלומי אוויר של חברת "א" מתאריך 23.11.2011 עד לתאריך 10.12.11 נמצא ממצא חדש (ראה העתק של דפיות מצילומי אוויר).

על פי הממצא, מדובר בנוג חדש בשטח ובמידות המסומנות בצו.

בבדיקה שנערכו מהנדסיו בשטח בתאריך 19.12.2011 צולם מבנה מקונסטרוקציית עץ וגג קל נוצץ (מצ"ב תמונות).

לפני ביצוע הצו, פנו לאינג' ר. ז. ממדור הריסות וביקשו לבדוק את הממצאים שוב, כי על פי טענותיהם של בעלי המקום המבנה היה קיים.

לאור המצב, פנה אינג' ר. ז. למפענח תצלומי אוויר, מר ד. א., שבדק שוב את הממצאים וקבע כי המבנה, נשוא צו הריסה מנהלי מס' 11/708 היה קיים והממצאים שהוצגו לפיקוח על ידי מפענחים בממצא מס' 111210177 לא גילו כי מדובר בהחלפת גג או בכיסוי מעל הגג הקיים (מצ"ב חוות דעת נוספת מתאריך 30.7.2013 של מר ד. א. שקובעת כי בצילום ביום 14.10.2011 היה קיים מבנה דומה במידותיו למבנה שבצילום מתאריך 10.12.2011.

לאור האמור, הממצאים של מר ד. א., המבנה נשוא צו הריסה היה קיים הרבה לפני הוצאת הצו. אי לכך, החלטתו של אינג' ר. ז. היתה מוצדקת.

הנחתי את המהנדס האזורי לבדוק את המועד המדויק של המבנה, על מנת לבחון הגשת תביעה פלילית בגין המבנה הנ"ל."

162. בתאריך 16.2.12 כותב מנהל המדור דאז למנהלת המחלקה הפלילית כי המדובר בבנייה ישנה (בהתבסס על מכתבו של המהנדס שערך את הדיווח הראשוני) ואין מקום לביצוע צו הריסה. לפיכך, ביקש את אישורה לסגירת התיק ללא ביצוע.

בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "למרות שאין מתפקידה של מחלקת מבצעים לעקוב אחר טיפול בכשלים הנגרמים ע"י מחלקת פיקוח על הבניה, העביר מנהל המדור דאז, תזכורת לעו"ד ה. ש. בנוגע לאי כשירותו של הצו והדרישה לבטלו. במקרה זה ניתן לזקוף זאת לזכותו של מנהל המדור דאז."

163. בתאריך 4/3/12 פנה מנהל המדור דאז שוב למנהלת המחלקה הפלילית והסביר לה את ממצאי הבדיקה של המהנדס הנ"ל.

164. בתאריך 5/3/12 פנתה מנהלת המחלקה הפלילית למהנדס ר. ז. וביקשה ממנו בין היתר, לציין כי טעה בהבחנתו הראשונה. לאחר שהודיע הלה כי טעה, הודיעה מנהלת המחלקה הפלילית למספר גורמים עירוניים כי המליצה לרה"ע על ביטול הצו.

165. עד לתאריך 18/3/12 אין כל תיעוד לכך שהתקבלה החלטה מרה"ע לביטול הצו. בתאריך זה עו"ד ה. ש. מעדכנת שטרם התקבלה התייחסות מרה"ע.

166. בתאריך 18.3.12, מולא (כאמור בסעיף 154 לעיל), טופס דיווח על ביצוע צו הריסה. בטופס שמולא על ידי מנהל המדור דאז, ונחתם על ידי, מצויין כי הצו בוצע על ידי הבעלים. כמו כן, מצויין כי המהנדס ר. ז. נכח בעת ביצוע הצו. על אחד המסמכים בתיק מצויין בכתב ידו מנהל המחלקה דאז כי: "לאור כך שר. אישר שהצו בוצע בתאריך 25/1/12 אני מאשר לסגור את הצו כבוצע בעלים". בתאריך 18/3/12 מדווח מנהל אגף שפ"ע לרה"ע כי הצו בוצע והובא לידי גמר בתאריך 25/1/12 וכי הצו בוצע על ידי בעלים. בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי:

1. "..."

2. בתאריך 18/03/12 דיווח מנהל המדור דאז כי הצו בוצע ע"י בעלים, זאת בהתאם ובהמשך לתכתובת של מפקח בניה ר. ז. מתאריך 05/03/12 והנחיות מנהל המחלקה דאז שהתבססה על מכתבו של ר. אשר היה מופנה לעו"ד ש. ו. בו רשם ר. מפורשות כי 'הצו בוצע'. אולם במקביל נתקבל ביטול צו הריסה ע"י ראש העיר. אי לכך לא שלחנו את הדיווח לראש העיר לפיו הצו בוצע. חשוב לציין כי מנהל המחלקה דאז רשם ביום 20.3.12 למנהל המדור 'שים לב סגורו כבוצע בעלים ועכשיו הגיע ביטול. אבקש להוסיף מזכר הסבר לתיק ולבטל את האישור במחשב ששולחים לרון כבוצע'."

התייחסות מנהל האגף מעידה על התנהלות לקויה במחלקה. קיים אי סדר – מחד גיסא, מכינים מכתב לראש העירייה על מנת להודיע לו כי הצו בוטל ומאידך גיסא, לא מודעים לעובדה שהמחלקה הפלילית פועלת במקביל לביטול הצו.

167. בתאריך 18/3/12 הודיע רה"ע למנהלת המחלקה הפלילית על ביטול צו ההריסה.

168. בתאריך 20/3/12 הודיע מנהל המחלקה דאז למנהל המדור דאז כי: "שים לב, סגורו כבוצע בעלים ועכשיו הגיע בוטל. אבקש להוסיף מזכר הסבר לתיק ולבטל האישור במחשב ששולחים לרון (רה"ע- הערת הביקורת) כבוצע."

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מעיון במסמכי התיק נמצא כי הדיווח בגין ביטול הצו הועבר למחלקת מבצעים ע"י מזכירת ראש העירייה בתאריך 19/03/12. בהמשך לכך הודיע מנהל המחלקה דאז למנהל המדור דאז שיש לשים לב לאופן סגירת הצו וזאת בהתאם לביטולו ע"י ראש העירייה."

169. **סיכום הממצאים החריגים:** לא ברור מדוע השתנתה חוות דעתו של המהנדס שעל פי חוות דעתו הראשונית הוצא הצו המקורי.

כמו כן, המהנדס שינה דעתו לאחר שהצו כבר בוצע על ידי בעלים בתאריך 25/1/12. לציין כי המהנדס נכח בתאריך זה בעת ביצוע ההריסה.

ביצוע צו בתאריך 25/1/12 בסמוך למועד פקיעת תוקף הצו, עלול להוות סיכון. במקרה זה, גרם לבקשה להארכת הצו. המחלקה הפלילית העלתה טענות כנגד היחידה, בנוגע לבקשות המחלקה לפעול להוצאת הארכות לביצוע צווים. לטענתם – בחודש האחרון טיפלו בכשלושים בקשות של הארכות צווים. למחלקה ניתנה אורכה לביצוע הצו עד לתאריך 5/2/12, אולם שום פעולה לא

בוצעה עד למועד זה. המחלקה המשפטית הודיעה, כנראה בטעות כי ביצוע הצו הוארך עד לתאריך 5/3/12.

בנוסף, מציינת הביקורת כי לאחר שהתברר למחלקה כי הבנייה שלא נהרסה הייתה קיימת הרבה לפני מועד הוצאת הצו, מן הראוי היה להנחות מידית את המחלקה לפיקוח על הבניה לבחון הגשת תביעה פלילית בגין המבנה הנ"ל. רק בעקבות הגשת טיוטת הממצאים של הביקורת, בחלוף זמן רב, הודיע מ"מ מנהל מחלקת פיקוח על הבניה לביקורת, כי בעקבות בדיקת הביקורת יבדוק אפשרות זו.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי:

"...הפיקוח על הבניה הוציא על סמך פענוח תצ"א צו הריסה לגגון ברח' 3694 150. עם קבלת הצו יצא ד., מנהל המדור דאז, ל"סיור מקדים" ובמהלך הסיור התברר כי הגגון היה קיים שנים רבות לפני כן והבעלים הניח על הגגון יריעת פלסטיק. כאשר בתצ"א זוהתה יריעת הפלסטיק הוצא צו הריסה ע"י מחלקת פיקוח על הבניה. שאלות בנוגע לנסיבות ולבדיקות שנעשו קודם להוצאת הצו, יש להפנות למחלקת פיקוח על הבניה.

כאשר נתקבל צו ההריסה, יצא מנהל מדור הריסות ד. ב., מנהל המדור דאז, לבדוק את נשוא הצו. מנהל מדור הריסות ד. ב. ביצע סיור מקדים ללא צוות קבלן. במהלך הסיור ציינו בפניו בעלי הנכס כי לא בנו את הסככה וניתן גם היה לראות שהניחו על הסככה יריעת פלסטיק בשל תקופת הגשמים.

מנהל מדור הריסות ד. ב. שפעל כנדרש, עם סיום הסיור הגיע למשרדו של ג. ש. ודיווח לאחרון שכפי הנראה הוצא צו הריסה על בניה קיימת ויש לבדוק באם אכן מדובר בטעות.

מיד עם קבלת הדיווח, בדק רכז צווי ההריסה את כל תצלומי האוויר משנים קודמות והתברר שהגגון אכן היה קיים משנת 2007 ולא מדובר על בניה חדשה. אי לכך, רכז צווי הריסה דיווח על כך למנהל המחלקה. בעקבות כך, מנהל המחלקה ביקש מידית להאריך את מועד ביצוע הצו. עו"ד ה. ש. שלא ידעה בוודאות כי מרבית הצו למעשה כולו, למעט יריעת הפלסטיק, אינו בניה חדשה, בחרה להשיב כי "רק בחודש האחרון טיפלו ב- 300 בקשות להארכה". מבדיקה שערכנו התברר כי בינואר הועברו כ- 5 בקשות להארכת מועד ולא כ- 30 כפי שצוין. יתכן ומדובר ב- 30 יחד עם בקשות לעיכוב ביצוע שמועברות לעו"ד ש. מהבעלים לבית המשפט. (סוגיה זו יש לבדוק שוב עם עו"ד ש.).

בהמשך נשלחו ע"י רכז צווי הריסה התצ"אות לר. יחד עם תיק צו ההריסה. ר. בדק מול מומחה פענוח תצ"א, מר ד. א. והאחרון ציין כי רכז צווי הריסה צודק וכי נשוא הצו היה קיים כמה שנים. עפ"י חוות דעתו הוציא ר. ב - 6.2.12 דיווח "שאינ מקום לצו ההריסה".

אי לכך לא נשלח ע"י המחלקה הדיווח לפיו הצו בוצע. ...

...חשוב לציין כי בדיון עם עו"ד ע. ס. שנערך במקרה שבועיים לאחר המקרה האמור בנושא סבב חתימות נרחב ובקשה ליעול התהליך, הוצגו בפני עו"ד ס. המקרים בהם יוצא צו הריסה על בניה קיימת כפי שארע במקרה זה. ..."

ציון מס' 12-0071

170. בכתובת הנ"ל נבנתה סככה מעמודים, קורות עץ ולוחות פח איסכורית.
171. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 14/2/2012, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוחה על הבנייה – א. כ., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0071-2012, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המיחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 16/2/12 ועד 25/2/12.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
172. בתאריך 27/2/12, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0071-2012. בתיק קיים טופס הדבקת צו הריסה מספר 0071-2012 ממולא בחלקו אך אינו חתום וללא פרטי המדביק. תאריך הדבקת הצו המופיע הוא 7/3/12. כמו כן, קיים תצלום המעיד על כך שהצו הודבק.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
173. בתאריך 5/3/12 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 28/3/12.
174. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בנוהל העירוני.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
175. בתאריך 19/3/12 מדווח מר א. א. מפקח חיצוני, כי התייצב במקום יחד עם צוות הריסות ומשטרה. מנהל המדור דאז הגיע למקום ולאחר ששוחח עם הבעלים אישר לבעלים יומיים נוספים לביצוע הצו.
- בהתייחסותו לטיטות הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מנהל המדור לא נתן אישור לעכב את ביצוע הצו מעבר למועד הקבוע בחוק. נוהל 303 סעיף 13 מתייחס למתן עיכובים מעבר למועד שנקבע בחוק.
- עפ"י שיקול דעתו של מנהל המדור (כפי שעולה מהמוכר) וזאת בתוך מסגרת הזמן שנקבע עפ"י החוק ניתנה אפשרות לבעלים לבצע את הצו בעצמו.
- בגין התייצבות הקבלן בתאריך זה שולמה התייצבותו."
176. מנהל המדור דאז מדווח בתאריך 19/3/12 כי נעתר לבקשת הבעלים לבצע הצו בעצמו, מאחר והתברר לו כי ההדבקה לא נעשתה במקום הדרוש.
177. פק"ע 66074659 מעידה על תשלום בגין התייצבות הקבלן ביום ה- 19/3/12.

178. בתאריך 20/3/12 מדווח מנהל המדור דאז כי הצו בוצע במלואו.
179. בתאריך 21/3/12 מדווח מנהל האגף לרה"ע שהצו בוצע על ידי בעלים.
180. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל. הביקורת מציינת כי לו היה נערך סיור שכזה, היה ניתן להבחין כבר אז כי הצו לא הודבק נכון ולחסוך את התייצבות הקבלן. בהתייחסותו לטיטות הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "סיורי הכנה מבוצעים בהתאם לנוהל ועפ"י שיקול דעת המנהל. טענת הביקורת כי ניתן היה לחסוך את התייצבות הקבלן בהקשר להדבקת הצו איננה נכונה. התייצבות ניתנה עקב בקשת הבעלים לביצוע עצמי, כך התווסף גם נושא החשש כי ההדבקה לא הייתה תקינה ובהמשך לזאת לא שולם לקבלן בגין ההדבקה. חשוב להדגיש כי הצו בוצע במלואו עפ"י הנוהל ועפ"י חוק ובתקופת הזמן המוגדרת בחוק ובמינימום הוצאות."

צוו מס' 11-0026, רחוב ל.

181. בכתובת הנ"ל נבנתה סככה מחומרים שונים.
182. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 11/01/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח על הבנייה – א. ל., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0026-2011, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה. לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 12/1/11 ועד 25/01/11. התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
183. בתאריך 26/1/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0026-2011. בתיק קיים טופס הדבקת צו הריסה מספר 0026-2011 ממולא בחלקו אך אינו חתום וללא פרטי המדביק. תאריך הדבקת הצו המופיע הוא 3/2/11. כמו כן, קיים תצלום המעיד על כך שהצו הודבק. התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
184. בתאריך 31/1/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייתו של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון שנקבע לביצוע היה 23/2/11.
185. בתאריך 13/2/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".

186. לא קיים בתיק תיעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל, שבו אמורים היו להשתתף לפי הנוהל "נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים שיוזמו על פי שיקול דעתו של מנהל אגף שפ"ע".

התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.

187. בתאריך 13/2/11 כתב המפקח ט, כי: "הגענו למקום בליווי משטרה וצוות הריסה. השומר י. שוחח עם בעלת המקום והחליט לתת לה זמן לפרק עד יום חמישי הקרוב".

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "נציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרה ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר.

יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חורג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש ובמקרה שלפנינו יש לציין כי הצו בוצע ע"י הבעלים כך שגם מבחינה כלכלית וגם מבחינת ניצול משאבי כ"א העירייה לא נפגעה ואף הרויחה".

188. בגין התייצבות זו חוייבה העירייה ב- 778 ₪ לא כולל מע"מ.

189. בתאריך 17/2/11 דוח המפקח, נציג העירייה ד. ט. כי הצו בוצע על ידי הבעלים.

190. **סיכום הממצאים החריגים:** לא נערך סיור הכנה כקבוע בנוהל, לא ברור מדוע לא בוצעה ההריסה ב- 13/2/11.

בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "סיורי הכנה לא בוצעו מכיוון שמדובר בסכנת פח קטנה המופיעה בצילום המצ"ב. לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרה. במקרה זה נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר".

צוו מס' 0657-11

191. בכתובת הנ"ל נבנה מבנה מחומרים שונים עטוף בבד.

בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצוין כי מועד התצלום הינו 29/11/11, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי שלושה מהנדסים מהמחלקה לפקוח על הבנייה – א. ל., מ. ש. ור. ז., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0657-2011, תצהיר מהנדס.

טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המחשוב המשמשת את היחידה.

לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבנייה, מנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 01/12/11 ועד 15/12/11.

- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
192. בתאריך 15/12/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0657-2011. בתיק קיים טופס הדבקת צו הריסה מספר 0657-2011 ממולא בחלקו אך אינו חתום וללא פרטי המדביק. תאריך הדבקת הצו המופיע הוא 26/12/11. כמו כן, קיים תצלום המעיד על כך שהצו הודבק במועד זה.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
193. בתיק אין תעוד לכך שאושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייה של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: " הסעיף נכון. כפי הנראה נשמט מתיק הצו או לחילופין לא תויק כראוי אישור על קבלת פנייתו של מנהל האגף לקבלת סיוע לביצוע ההריסה. אולם חשוב להדגיש כי ניתן סיוע משמירתי ולכן ההערה אינה רלוונטית."
194. בתאריך 9/1/12 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה..."
195. בתאריך 9/1/12 כתב מנהל המדור דאז, כי: "התייצב במקום עם צוות הריסה ובליוי משטרת יפתח. בשל אי בהירות בקשר למקום הדבקת הצו והצורך בפריצת מחסומים לצורך הגעה אל נשוא הצו. ביצעתי הדבקה נוספת והצו נקבע למחר". בתיק קיים תצלום של הצו המודבק מתאריך 9/1/09.
196. בתאריך 11/1/12 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה..."
197. בתאריך 11/1/12 דיווח מנהל פרויקטים ש. ג. למנהל המחלקה דאז, כי: "המבנה נהרס ע"י צוות עת"א."
198. בתיק הצו קיים חשבון בגין פק"ע 66073765 הכוול חיוב בגין התייצבות הקבלן בתאריך 9/1/12 ובגין ביצוע הריסה פשוטה.
199. **סיכום הממצאים התריגים:** שולם לקבלן בגין התייצבות למרות שהתברר בדיעבד שההדבקה שהיתה אמורה להתבצע על ידיו, לא בוצעה כראוי.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "מעיון במזכר של מנהל המדור דאז מתאריך 09/01/12 ומבדיקה נוספת בתמונות המצורפות בתיק ממועד ההדבקה הראשונה 26/12/11 לא ניתן לקבוע כי ההדבקה לא בוצעה כראוי לפיכך לא היה מנוס מתשלום בגין ההתייצבות.
- חשוב להבין כי מדובר בשטח בעייתי. מדובר בפלישות בפארק דרום וקיים קושי לבצע הדבקה. כמו כן בצו רשום כחובת בועש 7 ונשוא הצו לא נמצא בבושם 7 אלא במקום שאין בו כתובת לכן נכון היה לשלם בגין ההדבקה."

ציוו מס' 0560-11 -

200. בכתובת הנ"ל, נבנתה תוספת מקירות בלוקים וגג מפח, וכן גדר מבלוקים.
201. בתיק הצו קיימים, בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל: דף תרשימים, תמונה של המבנה עליה מצויין כי מועד התצלום הינו 25/10/2011, דוח ביקורת בשטח חתום על ידי מהנדס מהמחלקה לפקוח בנייה – א. ל., הודעה להגשת צו הריסה מנהלי 0560-2011, תצהיר מהנדס. טופס החתמות לא נמצא בתיק. רכז צווי הריסה ומשימות מסר לביקורת כי טופס החתמות נסרק ונשמר במערכת המיחשוב המשמשת את היחידה.
- לביקורת הוצג טופס החתמות שהופק מהמערכת בנוגע לצו זה. הטופס כולל חתימותיהם של מנהל המחלקה לפיקוח על הבניה, מנהל אגף רישוי ופיקוח בניה, מהנדס העיר, מנהל אגף שפ"ע, היועמ"ש ומנכ"ל העירייה. הביקורת מציינת כי כל הנ"ל נתנו המלצתם לביצוע הצו וחתמו כאות אישור על כך, על הטופס בין התאריכים 30/10/11 ועד 1/11/11.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 12 לעיל.
202. בתאריך 1/11/11, חתם ראש העירייה על צו הריסה מנהלי שמספרו 0560-2011. בתיק קיים טופס הדבקת צו הריסה מספר 0560-2011 ממולא בחלקו אך אינו חתום וללא פרטי המדביק. תאריך הדבקת הצו המופיע הוא 10/11/11. כמו כן, קיים תצלום המעיד על כך שהצו הודבק. התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 13 לעיל.
203. בתאריך 6/11/11 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייה של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון לביצוע הצו כפי שנרשם היה 30/11/11.
204. בתאריך 30/11/11 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
205. בתאריך 30/11/11, לבקשת המחלקה, פעלה המחלקה הפלילית לדחיית ביצוע הצו, החל מתאריך 11/12/11 ועד לתאריך 9/1/12 – מועד אחרון לביצוע הצו.
206. לא קיים בתיק תעוד לכך שנערך סיור הכנה כקבוע בסעיף 11.3 בנוהל.
- התייחסות מנהל האגף לשיפור פני העיר לממצא זה, והתייחסות הביקורת – ראה סעיף 14 לעיל.
207. בתאריך 4/1/12 כתב המפקח ד. ט. כי הגיע עם צוות הריסה בלווי שוטר למקום, אולם ההריסה לא בוצעה היות והשוטר איפשר לבעלים לפנות לביהמ"ש.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרה, ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר .
- יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חודג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש".
208. בגין התייצבות הקבלן בתאריך 4/1/12, חוייבה העירייה בסך 969.71 ש"ח כולל מע"מ.

209. בתאריך 5/1/12 מסרה עו"ד מהשירות המשפטי כי הצו עוכב על ידי ביהמ"ש עד להחלטה אחרת.
210. בתאריך 26/1/12 מסרה עו"ד מהשירות המשפטי כי הצו אושר לביצוע על ידי ביהמ"ש החל מתאריך 23/1/12 ועד לתאריך 21/2/12.
211. בתאריך 30/1/12 אושרה על ידי אג"מ מרחב יפתח של משטרת ישראל, קבלת פנייה של מנהל אגף שפ"ע לביצוע הצו הנ"ל. מועד אחרון לביצוע הצו כפי שנרשם היה 21/2/12.
212. בתאריך 14/2/12 כתב היועמ"ש למשטרת ישראל כי "בעיריית תל אביב-יפו לא התקבלה כל הודעה בדבר צו תקף המונע או המעכב את ביצוע ההריסה...".
213. בתאריך 14/2/12 כתב א. א. למנהל המדור דאז, כי: "היום התייצבנו במקום עם צוות הריסות וליווי משטרתי משטרת יפתח. השוטרי י. א. נתן לנציג של בעל המקום... הארכת זמנים של כ- 48 שעות. לאחר זה עזבנו את המקום...".
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרתי, ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר.
- יש לציין ולהדגיש כי בכל מקרה מועד הביצוע לא חורג מהמועד שנקבע ע"י ביהמ"ש".
- ראה התייחסות הביקורת בסעיף 17 לעיל.
214. בתאריך 20/2/12 כתב א. א. למנהל המדור דאז כי התייצב במועד זה עם צוות הריסה ולווי משטרתי, והצו בוצע במלואו על ידי העירייה.
215. בתאריך 20/2/12 דיווח מנהל אגף שפ"ע לרה"ע כי הצו בוצע על ידי אגף שפ"ע.
216. בגין ההתייצבות בתאריך 14/2/12 ובגין ביצוע ההריסה חוייבה העירייה ב- 3,026.64 ₪. בצירוף עלות ההתייצבות הראשונה, שילמה העירייה בסה"כ 3,996.35 ₪.
- בסעיף 18 לנוהל נקבע כי: "הסתכמו הוצאות הריסת המבנה הבלתי חוקי בסכום גבוה באופן משמעותי (נכון ליום פרסום נוהל זה (15.06.09 - הערת הביקורת) נקבע כי הסכום יעמוד על 3,000 ₪), יפנה מנהל מחלקת מבצעים ללשכת היועץ המשפטי לצורך הגשת תביעה אזרחית על החזר הוצאות ביצוע הצו המינהלי... היועץ המשפטי ישקול באם ניתן להגיש תביעה אזרחית...".
- הביקורת מציינת כי בתיק אין תיעוד לכך שמנהלת מחלקת מבצעים פנה בכתב ליועמ"ש.
- בהתייחסותו לטיוטת הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "ראשית, יש לציין כי אכן לא נעשו צעדים בתיק זה לצורך גביית הוצאות ביצוע ההריסה ולפיכך אין במקרה זה מחלוקת עובדתית, אולם חשוב להדגיש כי נושא גביית הוצאות ביצוע הריסות הינו נושא אשר נדון רבות בישיבות שונות שהתקיימו הן במשרדי מחלקת מבצעים והן במשרדי השירות המשפטי עוד בתקופת מנהל מחלקת מבצעים דאז, מר קובי גרסמלר וזאת לאור מורכבותו.

מנהל מחלקת מבצעים פועל בנושאים אלו בכפוף להנחיית היועצים המשפטיים בעירייה אשר אמונים על התחום הנ"ל ואשר בהתאם לחוות דעתם, נושא גביית הוצאות ביצוע הריסה הינו נושא חסר בסיס חוקי איתן ולפיכך יש להימנע מהוצאתו לפועל. אי לכך גביית הוצאות מבוצעות אך ורק כאשר בית המשפט קובע בהחלטתו באופן חד משמעי כי הוצאות הביצוע יחולו על הנאשם. לפרטים נוספים ניתן לפנות לשרות המשפטי.

ראה התייחסות הביקורת בסעיף 74 לעיל.

217. **סיכום הממצאים החריגים:** אושרו לבעלים פעמיים דחיות למרות שלא היה בידו צו עיכוב מביהמ"ש. לא נבדקה האפשרות לתבוע החזר תשלום מבעל הנכס.

בהתייחסותו לטיטוט הממצאים מסר מנהל האגף לשיפור פני העיר כי: "כפי שצוין, לנציגי מחלקת מבצעים אין כל שליטה על החלטות נציג המשטרה בשטח ומאחר ולא ניתן לבצע צו הריסה ללא סיוע משטרתי ישנם מקרים בהם נדחה הביצוע למועד מאוחר יותר. בהתייחס לנושא הגבייה, ראשית, יש לציין כי אכן לא נעשו צעדים בתיק זה לצורך גביית הוצאות ביצוע ההריסה ולפיכך אין במקרה זה מחלוקת עובדתית, אולם חשוב להדגיש כי נושא גביית הוצאות ביצוע הריסות הינו נושא אשר נדון רבות בישיבות שונות שהתקיימו הן במשרדי מחלקת מבצעים והן במשרדי השירות המשפטי עוד בתקופת מנהל מחלקת מבצעים דאז, מר ק. ג. וזאת לאור מורכבותו.

מנהל מחלקת מבצעים פועל בנושאים אלו בכפוף להנחיית היועצים המשפטיים בעירייה אשר אמונים על התחום הנ"ל ואשר בהתאם לחוות דעתם, נושא גביית הוצאות ביצוע הריסה הינו נושא חסר בסיס חוקי איתן ולפיכך יש להימנע מהוצאתו לפועל. אי לכך גביית הוצאות מבוצעות אך ורק כאשר בית המשפט קובע בהחלטתו באופן חד משמעי כי הוצאות הביצוע יחולו על הנאשם. לפרטים נוספים ניתן לפנות לשרות המשפטי."

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים למסקנות והמלצות הביקורת, מצורפות לדוח בפרק הנספחים ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח א - התייחסות מנהל אגף שפ"ע מתאריך 29.5.2013.

נספח ב - התייחסות מנהל מחלקת פיקוח על הבנייה מתאריך 31.7.2013.

מסקנות

218. הביקורת בדקה במסגרת דוח זה, את אופן הטיפול ב- 12 צווי הריסה מנהליים (משלב אישור הצו ועד למועד ביצועו). מניתוח הממצאים עולה כדלקמן:

א. ב- 75% מהמקרים שנבדקו (תשעה מתוך שנים עשר מקרים), התקבלה החלטה לעכב את ביצועו של צו ההריסה המנהלי (ע"י נציג משטרה/נציג עירייה), לאחר שצוות הריסה (קבלן, משטרה ונציג עירוני) כבר הגיע למקום בו נמצא המבנה המיועד להריסה. ההחלטה לעכב את ביצוע הצו התקבלה למרות שהיה בידי הצוות צו הריסה בתוקף ובידי הבעלים של המבנה לא היתה החלטה אחרת של בית משפט המורה לעכב את ביצוע הצו.

ב. ב- 67% מהמקרים, שבהם הוחלט להשהות את ביצועו של צו, לאחר שהצוות הגיע למקום (שישה מתוך תשעה מקרים), ההחלטה הייתה של השוטר שהתלווה לצוות. מהתיעוד שבוצע עולה כי השוטר המלווה ביקש לאפשר לבעלים זמן נוסף לפנות לביהמ"ש או לבצע ההריסה בעצמו.

ג. ב- 33% מהמקרים, שבהם הוחלט להשהות את ביצועו של צו, לאחר שהצוות הגיע למקום (שלושה מתוך תשעה מקרים), ההחלטה הייתה של מנהל המדור דאז. מהתיעוד שבוצע עולה כי הנ"ל איפשר לבעלים לבצע ההריסה בעצמו.

ד. בשלושה מקרים (צו הריסה 683/10, 512/11 ו- 560/11) הוחלט לתת לבעלים אורכה נוספת על זו שכבר ניתנה להם (כלומר הצוות שהגיע למקום נתן פעמיים אורכה לבעלים), לאחר שהתברר כי לא ביצעו ההריסה בעצמם/קבלו החלטה המעכבת את ביצועו של הצו מביהמ"ש.

הביקורת מציינת כי בנוהל העירוני 303, לא ניתנה כל סמכות לאף גורם עירוני ו/או לשוטר המתלווה, להשהות את ביצוע הצו או להפסיקו. סעיף 13 בנוהל מדגיש כי כוונת הבעלים להגיש בקשה לבית המשפט לעיכוב הצו או לעיכוב ביצועו, לא תהווה עילה להשהיית ביצוע הצו.

לדעת הביקורת, מתן אורכה לבעלים לבצע את ההריסה בעצמו (גם אם האורכה היא בתוך פרק הזמן לביצוע הצו), לאחר שעובדי עירייה כבר התייצבו במקום בליווי משטרה והקבלן, מהווה התנהלות לקויה ובזבוז משאבים עירוניים. בנוסף לכך, בהתנהלות מעין זו, מסתכנת העירייה באי ביצוע הצו בתוך פרק הזמן שנקבע. גם אם בסופו של דבר, לאחר האורכה שניתנה, ביצע הבעלים את ההריסה בעצמו, אין בכך כדי להוסיף או לגרוע דבר מהתנהלות זו שהינה כאמור, בניגוד לנוהל.

219. הביקורת רואה בחומרה את העובדה כי מאז דוח הביקורת הקודם שכתבה בנושא זה בשנת 2006, ושבו המליצה בין היתר לקבוע, כיצד על המחלקה לפעול בעת קבלת הנחיות הנוגדות את הנוהל, מנציג המשטרה בשטח (בעת ההתייצבות לביצוע הריסה), לא נעשה דבר בנושא והמצב נותר בעינו. כמו כן, לא פעלה המחלקה מאז דוח הביקורת הקודם, לבחון אפשרות לקבל סיוע בשכר מחברות אבטחה.
220. במרבית המקרים שבדקה הביקורת, התייצב צוות ההריסה במקום המיועד להריסה, רק לקראת סיום פרק הזמן החוקי שנקבע לביצוע הצו. לעיתים, במקרים בהם סוכם עם הבעלים שהוא יבצע ההריסה בעצמו, נערכה הבדיקה בשטח לווידוא ההריסה (במרבית המקרים ע"י מנהל המדור דאז לבדו ללא הצוות) יום לפני המועד האחרון לביצוע הצו, ואף לעיתים, ביום האחרון. התנהלות מעין זו, לדעת הביקורת, עלולה לגרום לכך שהצו המנהלי לא יבוצע בסופו של דבר, ולחייב את העירייה לבזבז זמן ומשאבים נוספים, לצורך קבלת אורכה מביהמ"ש או לחלופין, לצורך הוצאת צו הריסה שיפוטי.
- בשני מקרים שבדקה הביקורת (צו הריסה 265/11 ו-683/10), לא בוצעו הריסות המבנים כנדרש בצו, בשל התנהלות לקויה של עובדי המדור. כתוצאה מכך, נדרשה העירייה במקרים אלו, לפעול להוצאת צו הריסה שיפוטי.
- הביקורת מציינת בעניין זה, כי בהתייחסותו לשני המקרים הנ"ל מסר מנהל האגף, כי מנהל המחלקה דאז העמיד את מנהל המדור דאז על טעותו ואף נזף בו על התנהלות לקויה.
221. ממצאי הביקורת עולה כי בניגוד לקבוע בנוהל העירוני 303, לא נערכו במרבית המקרים שבדקה הביקורת, סיורי הכנה בהשתתפות נציגי אגף שפ"ע, הקבלן המבצע, נציג משטרת ישראל וכן גורמים נוספים. לדעת הביקורת, פרשנותו של מנהל האגף, כי יש לבצע סיורים "עפ"י הצורך ולפי שיקול דעתו", איננה מתיישבת עם הוראת סעיף 11.3 לנוהל המפרטת חובה זו.
222. בניגוד לקבוע בנוהל העירוני, לא תמיד נכחו, בשעת הביצוע בפועל של הצו, שוטרי משטרת ישראל. כתוצאה מכך, בשני מקרים (265/11 ו-512/11) לא התאפשר לצוות ההריסה לבצע את ההריסה והוא נאלץ לשוב במועד אחר. באותם המקרים נאלצה העירייה לשלם לקבלן תשלום בגין התייצבות.
223. בניגוד להוראות החוק והנוהל, ביצע מנהל המדור דאז הריסה של מבנה, על אף העובדה שלא היה בידו צו הריסה מנהלי בתוקף. ההריסה בוצעה 53 ימים לאחר פקיעתו של צו ההריסה המנהלי (צו 216/10).

224. בניגוד לקבוע בנוהל 303, לא פנה מנהל מחלקת מבצעים ללשכת היועץ המשפטי, בכל אותם המקרים שבהם הסתכמו הוצאות הריסת המבנה הבלתי חוקי לסכום גבוה באופן משמעותי (כמוגדר בנוהל) על מנת שזה האחרון ישקול הגשת תביעה אזרחית.
- הביקורת סבורה כי אין לקבל את טענת מנהל המחלקה דאז, כי הוא אינו פועל בהתאם לנוהל בנושא זה, היות וע"פ הסברים שקיבל בעבר, קיים קושי משפטי לתבוע החזרים מהגורם שאחראי לבנייה הבלתי חוקית. לדעת הביקורת, היה על מנהל המחלקה דאז, להעביר (ולתעד המידע) ליועץ המשפטי לעירייה, בכדי שהוא, כאמור בהתאם לנוהל, ישקול האם ניתן להגיש תביעה אזרחית.
225. מהממצאים עולה כי מנהל מדור ביצוע ציין בתצהיר שכתב בנוגע לצו הריסה 708/11, כי בתאריך 26.1.12 צוות הריסה הגיע למקום בו יש לבצע הריסה, למרות שבפועל בהתבסס על טענת מנהל האגף הצוות לא הגיע כלל למקום במועד זה. מנהל האגף הסביר כי מדובר בנוסח קבוע ולכן נכלל מידע שגוי בתצהיר עליו חתם העובד הנ"ל.
- הביקורת רואה בחומרה הכללת מידע כוזב מכל סוג שהוא, בתצהיר הנחתם על ידי עובד עירייה.
226. מחלקת מבצעים לשיפור הסביבה אינה מקפידה לפנות למחלקה לפיקוח על הבנייה ולמחלקה הפלילית ולהנחות אותם לבחון הגשת כתבי אישום במקרים בהם מתברר כי לא ניתן לבצע צו הריסה מנהלי בשל פרק הזמן הרב שחלף. כך למשל, כאשר התברר למחלקה כי לא ניתן לבצע את צו ההריסה המנהלי 708/11 במלואו (היות והתברר כי חלק מהבניה ישן), לא הועברה הנחיה למחלקת פיקוח על הבנייה ולמחלקה הפלילית לפעול להגשת כתב אישום. רק בעקבות פניית הביקורת למנהל מחלקת פיקוח על הבנייה, מסר הלה כי יבדוק אפשרות להגיש כתב אישום.
227. בניגוד לנוהל העירוני, לא נמצא פיזית בתיק מסמכים לצו הריסה מנהלי טופס החתמות. הביקורת מציינת כי הטופס נמצא במערכת הממוחשבת אך על פי הוראות הנוהל צריך להימצא גם בתיק המסמכים.
228. טופס הדבקת הצו לא ממולא כנדרש. בכל המקרים שנבדקו במסגרת דוח זה, חסרה חתימת מדביק הצו למרות שבטופס ישנה משבצת המיועדת לכך. כמו כן, במקרה אחד (צו 216/10) לא צוינה גם שעת הדבקת הצו.
229. לא תמיד הקפיד מנהל מדור הריסות דאז, להתייעץ עם רכז הריסות בנוגע להיקף הריסת המבנה הבלתי חוקי (האם יש להרוס את כל המבנה, להותיר קירות משותפים, האם חלק מהבנייה ישנה וכו'). כך קרה למשל בצו 265/11, בו סבר מנהל המדור דאז (שלא התייעץ במקרה זה עם רכז הריסות), כי הצו בוצע למרות שלא נהרסו כל הקירות. רק בבדיקה מאוחרת יותר, לאחר שפרק הזמן לביצוע הצו חלף, הבחין רכז הריסות שהצו לא בוצע במלואו וסרב לסגור התיק.

המלצות

230. באחריות מנהל אגף שפ"ע ומנהל מחלקת מבצעים לשיפור הסביבה, לדאוג לכך שעובדי עירייה הנמנים עם צוות הריסה, לא יאפשרו להשהות ביצועו של צו הריסה מנהלי, אם הצוות כבר הגיע למקום בו יש לבצע הריסה ובידיו צו הריסה בתוקף.
231. לאור העובדה שאין חובה חוקית לבצע צווי הריסה בסיוע משטרת, לאור הטענה כי בשל התערבות משטרתית, צווים מתבצעים רק לקראת תום פרק הזמן החוקי לביצועם, ולאור המקרים הרבים יחסית, שבהם הייתה התערבות בשטח של השוטר המלווה שסתרה הנחיות עירוניות, ראוי לבדוק אפשרות לשלב בצוותי הריסה, עובדי חברות אבטחה בשכר בחלק מהמקרים (במקום סיוע משטרת). מומלץ כי באותם המקרים בהם יוחלט לשלב אנשי אבטחה, תדווח המחלקה מראש לגורם המשטרת הרלוונטי באלו מקומות הצוות העירוני מבצע הריסות ללא סיוע משטרת, ובמקרים של היתקלות באלימות, להנחות את הצוות לזמן למקום סיוע משטרת.
232. באחריות מנהל המחלקה לוודא כי תמיד נערכים סיורי הכנה כקבוע בנוהל העירוני 303 (סעיף 11.3) טרם ביצוע הצווים. לבד מהמטרה המצוינת בנוהל (לוודא כי נשוא הצו ברור), ממליצה הביקורת עד כמה שהדבר אפשרי, לוודא במסגרת הסיור, כי בעליו של המבנה מודע לכך שבכונת העירייה לבצע הריסה, ולאפשר לו לבצע ההריסה בעצמו, כל עוד לא הגיע הצוות בהרכב מלא - עם הקבלן והאבטחה/משטרה.
233. באחריות מנהל המחלקה לפעול בהתאם לנוהל העירוני 303, ולהעביר ללשכת היועץ המשפטי נתונים רלוונטיים בכל אותם המקרים שבהם הסתכמו הוצאות הריסת המבנה הבלתי חוקי בסכום גבוה (כמוגדר בנוהל) ולתעד זאת ברישומיו. באחריות היועץ"ש לשקול האם ניתן להגיש בכל מקרה ומקרה תביעה אזרחית ולעדכן את מנהל המחלקה בדבר החלטתו, על מנת שזה ידע כיצד להמשיך לפעול.
234. באחריות מנהל המחלקה להקפיד כי טופס הדבקות הצו ימולא כנדרש, לרבות הקפדה על כך שמדביק הצו יחתום על הטופס.
235. באחריות מנהל המחלקה להקפיד להעביר מידע בדבר מבנים שנבנו ללא היתר ושהתברר שלא ניתן היה להורסם במסגרת צו הריסה מנהלי, למחלקה לפיקוח על הבנייה ולמחלקה הפלילית על מנת שיפעלו להוצאת כתב אישום.
236. בהתאם לקבוע בסעיף 8.3 בנוהל העירוני, באחריות מנהל המחלקה לוודא כי תיק מסמכים לצו הריסה יכלול גם "טופס חתימות".
237. באחריות מנהל המחלקה לוודא כי מנהל מדור הריסות, יקפיד להתייעץ עם רכז הריסות בכל המקרים בהם קיים ספק באשר להיקף הריסת המבנה הבלתי חוקי (האם יש להרוס את כל המבנה, להותיר קירות משותפים, האם חלק מהבנייה ישנה וכו'). התייעצות מוקדמת כאמור, יכולה לחסוך למחלקה זמן ומשאבים יקרים.

238. לאור העובדה שמנהל המדור דאז התפטר מתפקדו ואין הוא מועסק עוד בעירייה, נאלצת הביקורת שלא להמליץ על נקיטת אמצעים משמעתיים כנגדו, בשל תפקודו הלקוי בחלק מהמקרים שנבדקו על ידי הביקורת במסגרת דוח זה.

לתשומת לב:

התייחסויות המבוקרים ואחרים למסקנות והמלצות הביקורת, מצורפות לדוח בפרק הנספחים ומהוות חלק בלתי נפרד מדוח הביקורת. הנספחים להתייחסויות (אם צורפו) שמורים במשרד מבקר העירייה.

נספח ג – התייחסות מנהל אגף שפ"ע מתאריך 22.8.2013.